

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Ιουνίου 2010

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 1/09 (πρώην NN 69/08) που χορηγήθηκε από την Ουγγαρία στη MOL Nyrt.

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2010) 3553]

(Το κείμενο στην ουγγρική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2011/88/ΕΕ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 108 παράγραφος 2 της συνθήκης⁽¹⁾ αναφορικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. C 1/09 (πρώην NN 69/08)⁽²⁾,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Στις 13 Ιανουαρίου 2009, μετά από καταγγελία που υποβλήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2007, η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόστηκαν στην Ουγγαρία και τα οποία εικάζεται ότι συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της εταιρείας Hungarian Oil & Gas Plc (Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., εφεξής «MOL»).
- (2) Η Ουγγαρία υπέβαλε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της επί της απόφασης κίνησης της διαδικασίας στις 8 Απριλίου 2009.
- (3) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 28 Μαρτίου 2009⁽³⁾. Ελήφθησαν παρατηρήσεις από δύο

ενδιαφερόμενα μέρη: τη MOL και την Ουγγρική Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων (Magyar Bányászati Szövetség), στις 27 Απριλίου 2009 και από τις δύο.

- (4) Η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις στην Ουγγαρία με επιστολή της 2ας Ιουνίου 2009. Η Ουγγαρία, με επιστολή της 3ης Ιουλίου 2009, ανέφερε ότι δεν είχε κανένα σχόλιο επί των παρατηρήσεων των ενδιαφερόμενων μερών.
- (5) Η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες από τις ουγγρικές αρχές στις 21 Σεπτεμβρίου 2009 και στις 12 Ιανουαρίου 2010, και η Ουγγαρία απάντησε με επιστολές της 19ης Οκτωβρίου 2009 και της 9ης Φεβρουαρίου 2010.

II. Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

- (6) Η MOL αποτελεί ενοποιημένη επιχείρηση πετρελαίου και φυσικού αερίου με έδρα τη Βουδαπέστη της Ουγγαρίας. Στις κύριες δραστηριότητες της MOL στην ουγγρική αγορά περιλαμβάνονται: εξερεύνηση και εξόρυξη αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, παρασκευή προϊόντων φυσικού αερίου, διύλιση, μεταφορά, αποθήκευση και διανομή προϊόντων αργού πετρελαίου στον τομέα τόσο της χονδρικής όσο και της λιανικής πώλησης, διανομή φυσικού αερίου, καθώς και παραγωγή και πώληση ολεφινών και πολυολεφινών. Επιπλέον, ο Όμιλος MOL (στον οποίο ανήκει η MOL) περιλαμβάνει επίσης διάφορες άλλες ουγγρικές και ξένες θυγατρικές επιχειρήσεις⁽⁴⁾.
- (7) Στην Ουγγαρία και τη Σλοβακία, ο Όμιλος MOL κατέχει την πρώτη θέση στην αγορά σε καθεμία από τις κύριες δραστηριότητές του. Το 2008⁽⁵⁾, οι καθαρές πωλήσεις της MOL και του Ομίλου MOL ανήλθαν σε περίπου ευρώ6,8 δις και ευρώ13 δις αντίστοιχα. Την ίδια χρονιά, τα αντίστοιχα λειτουργικά κέρδη τους ανήλθαν σε περίπου ευρώ400 εκατ. και ευρώ732 εκατ.

(¹) Την 1η Δεκεμβρίου 2009, τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 107 και 108 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αντίστοιχως. Τα δύο αυτά άρθρα της συνθήκης ΕΚ και της ΣΛΕΕ είναι κατ' ουσία ταυτόσημα. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης οι παραπομπές στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ, αντίστοιχως, κατά περίπτωση.

(²) Απόφαση 2009/C 74/05 της Επιτροπής, της 13ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕ L 74 της 28.3.2009, σ. 63).

(³) Βλέπε υποσημείωση 2.

(⁴) Για παράδειγμα, την TVK (μία από τις κορυφαίες ουγγρικές επιχειρήσεις χημικών προϊόντων), τη Slovnaft (μία σλοβακική επιχείρηση πετρελαίου) και τη Roth (μία αυστριακή επιχείρηση χονδρικής και λιανικής πώλησης). Ο Όμιλος διατηρεί επίσης στρατηγική εταιρική σχέση με την κροατική επιχείρηση INA.

(⁵) http://www.molgroup.hu/en/investors/financial_reports/

III. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ο νόμος περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων

- (8) Οι γενικοί κανόνες που διέπουν τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων στην Ουγγαρία περιλαμβάνονται στον νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων του 1993 (εφεξής «νόμος περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων») ⁽⁶⁾, ο οποίος διέπει επίσης τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων (γεωτρήσεις, εξερεύνηση και εξόρυξη) που περιλαμβάνουν υδρογονάνθρακες (δηλαδή αργό πετρέλαιο και φυσικό αέριο).
- (9) Ο νόμος περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων διακρίνει τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων με βάση δύο διαφορετικά νομικά μέσα: i) παραχώρηση ⁽⁷⁾ και ii) εξουσιοδότηση ⁽⁸⁾.
- Στην περίπτωση παραχώρησης, ο αρμόδιος υπουργός για τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων (εφεξής: «αρμόδιος υπουργός») συνάπτει σύμβαση ⁽⁹⁾ με τον μειοδότη μετά από ανοικτό διαγωνισμό ⁽¹⁰⁾ για την εκμετάλλευση μιας «κλειστής περιοχής».
- Αυτή διαφέρει από τις «ανοικτές περιοχές» ⁽¹¹⁾, όπου η αρμόδια αρχή εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων δεν μπορεί να αρνηθεί την εξουσιοδότηση, αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος ⁽¹²⁾.
- (10) Σύμφωνα με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στον νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ⁽¹³⁾, οι κλειστές περιοχές προορίζονται αποκλειστικά για δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων βάσει παραχώρησης. Ως εκ τούτου, κάθε άλλη περιοχή εκτός από τους κλειστούς χώρους θεωρείται ανοικτός χώρος. Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από την Ουγγαρία, η αρχική πρόθεση ήταν να ταξινομηθούν όλες οι περιοχές ως κλειστές περιοχές που προορίζονται για παραχώρηση. Οι ανοικτές περιοχές, οι οποίες θα θεωρούνταν λιγότερο πλούσιες σε ορυκτά, θα ήταν η εξαίρεση. Στις περιπτώσεις αυτές, οι περιοχές θα θεωρούνταν μικρότερης αξίας και δεν θα αναμενόταν η υποβολή προσφορών σε ανοικτό διαγωνισμό.
- (11) Ο νόμος περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ορίζει επίσης ότι η εξόρυξη ορυκτών πόρων υπόκειται σε τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που καταβάλλεται στο κράτος, το ποσό του οποίου ορίζεται ως ποσοστό της αξίας των εξορυσσόμενων ορυκτών ⁽¹⁴⁾. Το τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων διαφέρει ανάλογα με το ισχύον καθεστώς:
- Στην περίπτωση παραχώρησης, το ποσό του τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ορίζεται στη συμφωνία παραχώρησης ⁽¹⁵⁾.
- Για τους ορυκτούς πόρους που εξορύσσονται υπό καθεστώς εξουσιοδότησης, το τέλος καθορίζεται από το νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ⁽¹⁶⁾. Έως τον

Ιανουάριο του 2008, το τέλος εκμετάλλευσης για την εξόρυξη υδρογονανθράκων υπό καθεστώς εξουσιοδότησης ανερχόταν στο 12 % για τις περιοχές των οποίων η εκμετάλλευση ξεκίνησε μετά την 1η Ιανουαρίου 1998 και σε 7 % για τις περιοχές των οποίων η εκμετάλλευση ξεκίνησε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998 ⁽¹⁷⁾. Ο συντελεστής «J» θα υπολογιζόταν σύμφωνα με έναν τύπο που θα βασιζόταν σε ιστορικά στοιχεία τιμών φυσικού αερίου, καθώς και στην εξορυσσόμενη ποσότητα και αξία, με ελάχιστη τιμή το 12 %.

Ενότητα 26/A παράγραφος 5 του νόμου

- (12) Η ενότητα 26/A παράγραφος 5 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ορίζει ότι σε περίπτωση που επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, η οποία λειτουργεί υπό καθεστώς εξουσιοδότησης, δεν ξεκινήσει τις διαδικασίες εξόρυξης εντός 5 ετών από την ημερομηνία της εξουσιοδότησης της αρχής εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, το δικαίωμα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ανακαλείται ⁽¹⁸⁾.
- (13) Η ενότητα αυτή παρέχει επίσης τη δυνατότητα παράτασης της εν λόγω προθεσμίας βάσει συμφωνίας μεταξύ του αρμόδιου υπουργού και της επιχείρησης εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ⁽¹⁹⁾. Η ενότητα προβλέπει την καταβολή 3 διαφορετικών τελών στην περίπτωση χορήγησης παράτασης του δικαιώματος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων:
- a) πρώτον, το τέλος παράτασης πρέπει να καταβάλλεται για τις ανεκμετάλλευτες περιοχές, μέχρις ότου ξεκινήσει η εκμετάλλευσή τους και δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από 1,2 φορές το αρχικό τέλος εκμετάλλευσης, το οποίο υπολογίζεται με βάση μια καθορισμένη υποθετική ποσότητα ορυκτών, δεδομένου ότι το εν λόγω τέλος πρέπει να καταβάλλεται μια χρονική στιγμή κατά την οποία δεν υπάρχει ουσιαστικά παραγωγή στην περιοχή

⁽¹⁷⁾ Ορίζονταν επίσης άλλα τέλη για άλλους τύπους ορυκτών, όπως στερεά ορυκτά.

⁽¹⁸⁾ Η ενότητα 26/A παράγραφος 5 του νόμου έχει ως εξής: «η επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ξεκινά την παραγωγή [...] εντός πέντε ετών από τον καθορισμό της περιοχής εκμετάλλευσης. Η επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων μπορεί να ζητήσει από την αρχή εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων παράταση της εν λόγω προθεσμίας έως και πέντε έτη μόνο μία φορά. Σε περίπτωση χορήγησης παράτασης, η επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων καταβάλλει το σχετικό τέλος. Η ποσότητα της πρώτης ύλης του ορυκτού που αντιστοιχεί στο τέλος και το ποσοστό του τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που θα καταβάλλεται σύμφωνα με την αξία του ορίζονται σε συμφωνία η οποία συνάπτεται μεταξύ του υπουργού και της επιχείρησης εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων σε υψηλότερο ποσοστό από το ισχύον ποσοστό την περίοδο της αίτησης αλλά το οποίο δεν υπερβαίνει περισσότερο από 1,2 φορές το αρχικό επίπεδο. Η αρχή εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων αποφασίζει για την παράταση της προθεσμίας. Η απόφαση αναφέρει το τίμημα της υποχρέωσης πληρωμής που ορίζεται στη συμφωνία. Είναι δυνατή η ταυτόχρονη χορήγηση παράτασης στην επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων για περισσότερες από δύο περιοχές εκμετάλλευσης, εάν η αίτηση για αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης για τις περιοχές εκμετάλλευσης για τις οποίες έχει παραταθεί η προθεσμία καλύπτει όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης της επιχείρησης εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων στο πλαίσιο συμφωνίας διάρκειας τουλάχιστον πέντε ετών. Αν υποβάλλεται αίτηση παράτασης της προθεσμίας για περισσότερες από πέντε περιοχές εκμετάλλευσης, εκτός από το τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που καθορίζεται από τη συμφωνία η οποία συνάπτεται μεταξύ του υπουργού και της επιχείρησης εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, μπορεί να οριστεί και μια πρόσθετη εφάπαξ καταβολή που αντιστοιχεί στο 20 % του καταβαλλόμενου ποσού σύμφωνα με το αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων».

⁽¹⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 18.

⁽⁶⁾ 1993. évi XLVIII. Törvény a bányászatról (νόμος αριθ. XLVIII του 1993 περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων)

⁽⁷⁾ Ενότητα 8 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽⁸⁾ Ενότητα 5 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽⁹⁾ Ενότητα 12 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹⁰⁾ Ενότητα 10 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹¹⁾ Ενότητα 5 παράγραφος 1 εδάφιο α) του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹²⁾ Ενότητα 5 παράγραφος 4 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹³⁾ Ενότητα 9 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹⁴⁾ Ενότητα 20 παράγραφος 1 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹⁵⁾ Ενότητα 20 παράγραφος 11 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

⁽¹⁶⁾ Ενότητα 20 παράγραφοι 2-7 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

- β) δεύτερον, αν η αίτηση παράτασης αφορά περισσότερες από 2 περιοχές, το ύψος του τέλους παράτασης (το αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης) πρέπει να ισχύει για όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης της επιχείρησης·
- γ) τρίτον, αν η παράταση αφορά περισσότερες από 5 περιοχές, μπορεί να επιβληθεί μια πρόσθετη εφάπαξ καταβολή⁽²⁰⁾.

Η συμφωνία παράτασης μεταξύ της MOL και του ουγγρικού κράτους

- (14) Στις 19 Σεπτεμβρίου 2005, η MOL υπέβαλε αίτηση παράτασης του δικαιώματος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων για 12 από τις περιοχές εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων της, το οποίο είχε αποκτήσει βάσει εξουσιοδότησης και στις οποίες δεν είχε ξεκινήσει την εξόρυξη εντός της προθεσμίας. Στις 22 Δεκεμβρίου 2005, η MOL και ο αρμόδιος υπουργός σύναψαν συμφωνία παράτασης με βάση την ενότητα 26/A παράγραφος 5 και σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

- α) Τέλος παράτασης: Οι 12 εξουσιοδοτήσεις εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων τις οποίες αφορά το αίτημα παράτασης κατά 5 έτη (δηλαδή η MOL θα είχε στη διάθεσή της 5 επιπλέον έτη για να ξεκινήσει την εξόρυξη στις εν λόγω περιοχές). Το τέλος παράτασης ορίστηκε για καθένα από τα 5 έτη της περιόδου παράτασης με βάση το τέλος εκμετάλλευσης του 12 %, το οποίο ίσχυε τότε, καθώς και έναν συντελεστή («c») που κυμαινόταν μεταξύ 1,020 και 1,050, με αποτέλεσμα να προκύψουν τα τέλη παράτασης που παρατίθενται στον πίνακα 1⁽²¹⁾. Το τέλος παράτασης ορίστηκε για τα 5 έτη της περιόδου παράτασης. Στις περιπτώσεις όπου η εκμετάλλευση των περιοχών είχε ήδη ξεκινήσει, το καθορισμένο τέλος θα έπρεπε να εφαρμοστεί για το υπόλοιπο των 15 ετών ως το τέλος εκμετάλλευσης των περιοχών που καλύπτονταν από την παράταση⁽²²⁾.

1. πίνακας 1:

Τέλη που καθορίζονται από τη συμφωνία παράτασης

Έτος	Αρχικό τέλος × c	Τέλος παράτασης για ανεκμετάλλευτες περιοχές/αυξημένο τέλος παράτασης για όλες τις περιοχές
1	12 % × 1,050	12,6 %
2	12 % × 1,038	12,456 %
3	12 % × 1,025	12,3 %
4	12 % × 1,020	12,24 %
5	12 % × 1,020	12,24 %
6-15	12 % × 1,020	12,24 %

- β) Παράταση αυξημένου τέλους για όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης: Δεδομένου ότι το αίτημα παράτασης του

δικαιώματος εκμετάλλευσης αφορούσε περισσότερες από 2 περιοχές, το αυξημένο τέλος (το οποίο ισούται με το τέλος παράτασης, όπως φαίνεται στον πίνακα 1) θα έπρεπε να ισχύει για τα ακόλουθα 15 έτη, δηλαδή έως το 2020, για όλες τις περιοχές της MOL υπό καθεστώς εξουσιοδότησης όπου η εκμετάλλευση είχε ξεκινήσει μετά την 1η Ιανουαρίου 1998. Στις περιοχές όπου η εκμετάλλευση είχε ξεκινήσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998, εφαρμόζεται ο συντελεστής «J» πολλαπλασιασμένος επί τον συντελεστή «c»⁽²³⁾.

- γ) Σταθερό τέλος εκμετάλλευσης: Επίσης, τα μέρη συμφώνησαν ρητά ότι το καθορισμένο τέλος εκμετάλλευσης θα ίσχυε καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης (δηλαδή έως το 2020), ανεξάρτητα από τυχόν τροπολογίες του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων⁽²⁴⁾.
- δ) Εφάπαξ καταβολή: Δεδομένου ότι το αίτημα παράτασης του δικαιώματος εκμετάλλευσης αφορούσε περισσότερες από 5 περιοχές, ορίστηκε επίσης μια εφάπαξ καταβολή ύψους HUF 20 δις⁽²⁵⁾ στη συμφωνία⁽²⁶⁾.
- ε) Ρήτρα καταγγελίας: Η συμφωνία όριζε ότι δεν ήταν δυνατόν να τροποποιηθεί μονομερώς (αλλά μόνο με τη σύμφωνη γνώμη και των δύο μερών). Ένα από τα δύο μέρη μπορούσε να καταγγείλει τη σύμβαση μόνο σε περίπτωση αλλαγής ιδιοκτησίας της MOL (τουλάχιστον 25 % των μετοχών).
- (15) Με την απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 2005, η αρχή εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων παρέτεινε τα δικαιώματα εκμετάλλευσης της MOL για τις 12 περιοχές του αιτήματος, καθώς και το αυξημένο τέλος έτσι ώστε να ισχύει για όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης της επιχείρησης.

Τροπολογίες του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων αναφορικά με το τέλος εκμετάλλευσης για δικαιώματα εκμετάλλευσης που χορηγούνται υπό καθεστώς εξουσιοδότησης

- (16) Μια τροπολογία⁽²⁷⁾ του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που τέθηκε σε ισχύ στις 8 Ιανουαρίου 2008⁽²⁸⁾ (εφεξής «η τροπολογία του 2008») αύξησε σημαντικά το τέλος εκμετάλλευσης για ορισμένες κατηγορίες υδρογονανθράκων. Το τέλος εκμετάλλευσης για άλλους

⁽²³⁾ Εδάφιο 4 της συμφωνίας παράτασης.

⁽²⁴⁾ Το εδάφιο 9 της συμφωνίας παράτασης ορίζει ότι όλοι οι παράγοντες που καθορίζουν το ύψος του τέλους εκμετάλλευσης παραμένουν αμετάβλητοι καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

⁽²⁵⁾ Περίπου 76 εκατ. ευρώ σύμφωνα με τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ/HUF 263 της ΕΚΤ στις 16 Απριλίου 2010. Στην παρούσα απόφαση, όλες οι μετατροπές ευρώ/HUF έχουν στηριχθεί στην εν λόγω ισοτιμία.

⁽²⁶⁾ Εδάφιο 6 της συμφωνίας παράτασης.

⁽²⁷⁾ Η εν λόγω τροπολογία αναφερόταν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ως «η τροπολογία του 2008». Οι ουγγρικές αρχές επεσήμαναν στην υποβολή τους ότι η εν λόγω τροπολογία εγκρίθηκε από το ουγγρικό κοινοβούλιο το 2007. Για λόγους συνέπειας με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η τροπολογία του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που άρχισε να ισχύει στις 8 Ιανουαρίου του 2008 θα συνεχίσει να αναφέρεται ως «η τροπολογία του 2008». Ομοίως, η τροπολογία που τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιανουαρίου 2009 θα αναφέρεται ως «η τροπολογία του 2009».

⁽²⁸⁾ Νόμος αριθ. CXXIII του 2007

⁽²⁰⁾ Το ανώτερο 20 % του ποσού που βασίζεται στο αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης.

⁽²¹⁾ Εδάφιο 1 της συμφωνίας παράτασης.

⁽²²⁾ Εδάφιο 3 της συμφωνίας παράτασης.

τύπους ορυκτών δεν επηρεάστηκε από την εν λόγω τροπολογία. Η ενότητα 5 της τροπολογίας προβλέπει ένα διαφοροποιημένο τέλος εκμετάλλευσης ανάλογα με: i) την ημερομηνία έναρξης χρησιμοποίησης της περιοχής εκμετάλλευσης, ii) την ποσότητα των εξορυσσόμενων υδρογονανθράκων και iii) την εκάστοτε τιμή του αργού πετρελαίου την εν λόγω περίοδο.

- Ορίστηκε τέλος εκμετάλλευσης ύψους 30 % για τις περιοχές όπου η παραγωγή είχε ξεκινήσει μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1998 και της 1ης Ιανουαρίου 2008.
- Στις περιοχές όπου η εκμετάλλευση είχε ξεκινήσει μετά την 1η Ιανουαρίου 2008, εφαρμόζονται διαφορετικά ποσοστά (12 %, 20 % ή 30 %) ανάλογα με την ποσότητα των εξορυσσόμενων υδρογονανθράκων.
- Στα ορυχεία/λατομεία όπου η παραγωγή είχε ξεκινήσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998, εφαρμόζεται ο συντελεστής «J», με ελάχιστη τιμή το 30 %.

Επιπλέον, όλα αυτά τα ποσοστά υπόκεινται σε πρόσθετη χρέωση ανάλογα με την τιμή του αργού πετρελαίου: +3 % αν η τιμή του αργού πετρελαίου υπερβαίνει τα 80 USD/βαρέλι ή + 6 % αν υπερβαίνει τα 90 USD/βαρέλι (εφεξής θα

αναφέρεται ως «η ρήτρα περί πετρελαίου Brent»). Υπάρχουν ειδικοί συντελεστές που ισχύουν, για παράδειγμα, σε δύσκολες συνθήκες εξόρυξης (12 %) και για υψηλή περιεκτικότητα σε αδρανή αέρια (8 %).

- (17) Αυτοί οι συντελεστές εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ίσχυαν την περίοδο μεταξύ 8 Ιανουαρίου 2008 και 23 Ιανουαρίου 2009 για όλες τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που δραστηριοποιούνταν σε περιοχές εκμετάλλευσης υπό καθεστώς εξουσιοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έλαβαν εξουσιοδότηση πριν από τον Ιανουάριο του 2008, όταν τέθηκαν σε ισχύ οι τροπολογίες του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Μια νέα τροπολογία του νόμου τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιανουαρίου 2009 (μετά την απόφαση της Επιτροπής να κινηθεί την επίσημη διαδικασία έρευνας), μειώνοντας το τέλος εκμετάλλευσης για τις περιοχές όπου η παραγωγή είχε ξεκινήσει μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1998 και της 1ης Ιανουαρίου 2008 σε 12 % (διατηρώντας παράλληλα τη «ρήτρα περί πετρελαίου Brent») ⁽²⁹⁾. Το ισχύον τέλος εκμετάλλευσης για άλλους τύπους περιοχών εκμετάλλευσης παρέμεινε το ίδιο όπως και στον νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων όπως ίσχυε το 2008.

- (18) Ο πίνακας 2 συνοψίζει τα ισχύοντα τέλη εκμετάλλευσης υπό καθεστώς εξουσιοδότησης σύμφωνα με τις διάφορες εκδόσεις του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

Πίνακας 2

Σύνοψη των ισχυόντων τελών εκμετάλλευσης υπό καθεστώς εξουσιοδότησης δυνάμει του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων

	Ισχύον τέλος έως το 2008	Ισχύον τέλος το 2008	Ισχύον τέλος από τις 23 Ιανουαρίου 2009
Έναρξη παραγωγής πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998	J% (τουλάχιστον 12 %)	J% (τουλάχιστον 30 %, + 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	J% (τουλάχιστον 30 %, + 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)
Έναρξη παραγωγής μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1998 και της 1ης Ιανουαρίου 2008	12 %	30 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	12 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)
Έναρξη παραγωγής μετά την 1η Ιανουαρίου 2008	Περιοχές φυσικού αερίου με ετήσια παραγωγή μικρότερη από 300m m ³ Περιοχές πετρελαίου με ετήσια παραγωγή μικρότερη από 50 kt	Δ/Υ	12 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)
	Περιοχές φυσικού αερίου με ετήσια παραγωγή 300-500m m ³ Περιοχές πετρελαίου με ετήσια παραγωγή 50-200 kt		20 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)
	Περιοχές φυσικού αερίου με ετήσια παραγωγή μεγαλύτερη των 500m m ³ Περιοχές πετρελαίου με ετήσια παραγωγή μεγαλύτερη των 200 kt		30 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)
Υδρογονάνθρακες με ειδικές συνθήκες εκμετάλλευσης		12 %	12 %
Υψηλή περιεκτικότητα σε αδρανή αέρια		8 %	8 %

Ο συντελεστής «J» πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με έναν τύπο που θα βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία τιμών φυσικού αερίου, καθώς και στην εξορυσσόμενη ποσότητα και αξία, βλέπε παράγραφο 11.

⁽²⁹⁾ Ενότητα 235 του νόμου αριθ. LXXXI του 2008.

IV. ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΕΠΕΒΑΛΛΑΝ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (19) Το υπό εξέταση εικαζόμενο μέτρο κρατικής ενίσχυσης είναι η συμφωνία παράτασης της 22ας Δεκεμβρίου 2005 μεταξύ της MOL και του ουγγρικού κράτους, που επέτρεψε στην επιχείρηση να εξαιρεθεί, σε έναν ορισμένο βαθμό, από το αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων για την εξόρυξη υδρογονανθράκων το οποίο καθορίστηκε σε μεταγενέστερη τροπολογία του ουγγρικού νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Δεδομένου του τρόπου με τον οποίο σχεδιάστηκαν η συμφωνία και η μεταγενέστερη τροπολογία, η Επιτροπή τις θεωρεί ως τμήμα του ίδιου μέτρου («το μέτρο»), η δε απόφαση κίνησης της διαδικασίας εκτίμησε τον κοινό τους αντίκτυπο.
- (20) Η Επιτροπή, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι, λόγω της συμφωνίας παράτασης, η MOL προστατεύθηκε από μελλοντικές αλλαγές στο τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, ιδιαίτερα δε από τις αλλαγές που καθορίστηκαν στη μεταγενέστερη τροπολογία του 2008 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Κατά συνέπεια, η επιχείρηση έτυχε ευνοϊκότερης μεταχείρισης από τους ανταγωνιστές της, οι οποίοι λειτουργούν υπό το τρέχον καθεστώς εξουσιοδότησης και, μην έχοντας συνάψει παρόμοια συμφωνία παράτασης, υποχρεούνται να καταβάλουν τα νέα αυξημένα τέλη εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Στην προκαταρκτική της εκτίμηση, η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και ότι αδυνατεί να εντοπίσει τυχόν λόγους για τους οποίους μπορεί να είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά, δεδομένου ότι δεν φαίνεται να ισχύει καμία παρέκκλιση.
- (21) Περισσότερες λεπτομέρειες περιέχονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η οποία πρέπει να θεωρείται αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης.

V. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

- (22) Στα κύρια επιχειρήματα της Ουγγαρίας αναφορικά με τα σωρευτικά κριτήρια για την κρατική ενίσχυση περιλαμβάνονται: i) η απουσία επιλεκτικότητας και ii) η απουσία τυχόν πλεονεκτήματος για τον υποτιθέμενο δικαιούχο.
- (23) Όσον αφορά την επιλεκτικότητα, οι ουγγρικές αρχές ισχυρίζονται ουσιαστικά ότι το μέτρο δεν είναι επιλεκτικό, επειδή με τη σύναψη της συμφωνίας παράτασης η MOL εντάχθηκε σε ένα άλλο καθεστώς, διαφορετικό από το καθεστώς εξουσιοδότησης.
- (24) Καταρχάς, η Ουγγαρία επιβεβαιώνει τη διαφορά μεταξύ των καθεστώτων παραχώρησης και εξουσιοδότησης, τονίζοντας ότι σε περίπτωση παραχώρησης η επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων μπορεί, στην προσφορά της σχετικά με την παραχώρηση, να προσφέρει υψηλότερο τέλος από αυτό που αναφέρεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, ενώ υπό

καθεστώς εξουσιοδότησης το τέλος καθορίζεται από το νόμο. Η Ουγγαρία υποστηρίζει επίσης ότι, παράλληλα με τα δύο αυτά καθεστώτα, υπήρχε ανάγκη για μια νέα λύση «οιονεί παραχώρησης», η οποία θα όριζε το τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων σε μια επιμέρους σύμβαση εκτός του συστήματος παραχώρησης. Κατά την άποψη της Ουγγαρίας, η συμφωνία παράτασης δυνάμει της ενότητας 26/A παράγραφος 5 μπορεί να θεωρηθεί ως η κατάλληλη νομική βάση για μια τέτοια λύση «οιονεί παραχώρησης», η οποία ουσιαστικά αφαιρεί το δικαίωμα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων από το καθεστώς εξουσιοδότησης και το τοποθετεί σε συμβατικό πλαίσιο.

- (25) Η Ουγγαρία προσθέτει ότι η συμφωνία παράτασης είναι άμεσα εναρμονισμένη με το πνεύμα του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Σύμφωνα με την Ουγγαρία, ο καθορισμός σταθερού τέλους εκμετάλλευσης καθ' όλη τη διάρκεια της συμφωνίας παράτασης είναι μια φυσιολογική πτυχή της συμφωνίας όπως αναφέρεται στην ενότητα 26/A παράγραφος 5 του νόμου, η δε συμφωνία δεν θα μπορούσε να είχε συναφθεί με διαφορετικούς όρους. Επιπλέον, όλες οι άλλες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων μπορούσαν να αναμένουν την ίδια αντιμετώπιση, επομένως δεν υπήρξε προτιμησιακή μεταχείριση της MOL.
- (26) Συγκεκριμένα, η ενότητα 20 παράγραφος 11 του νόμου ορίζει ότι το τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων είναι το τέλος που αναφέρεται: i) στη συμφωνία παραχώρησης, ii) στον νόμο ή iii) στη συμφωνία παράτασης. Ως εκ τούτου, οι ουγγρικές αρχές υποστηρίζουν ότι ο νόμος επιτρέπει σαφώς να παραμείνει αμετάβλητο το τέλος στο πλαίσιο συμφωνίας παράτασης, ακόμα και σε περίπτωση αλλαγών στη νομοθεσία. Κατά την άποψη των ουγγρικών αρχών, αυτό δηλώνεται ρητά στο νόμο, δηλαδή στην ενότητα 26/A παράγραφος 5, ο οποίος αναφέρει ότι το αυξημένο τέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από 1,2 φορές το αρχικό τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων⁽³⁰⁾. Κατά συνέπεια, διατείνεται η Ουγγαρία, ο ουγγρικός νόμος αποκλείει την εφαρμογή τυχόν υψηλότερου τέλους.
- (27) Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί έλλειψης πλεονεκτήματος, η Ουγγαρία διευκρινίζει ότι οι ορυκτοί πόροι αποτελούν ιδιοκτησία του κράτους και μεταβιβάζονται σε ιδιώτες μέσω της εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων από επιχειρήσεις οι οποίες αποκτούν δικαίωμα εκμετάλλευσης έναντι πληρωμής. Η Ουγγαρία παραθέτει την απόφαση στην υπόθεση *Ryanair* ως ανάλογη περίπτωση και επιμένει ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα του κράτους είναι συγκρίσιμη με αυτή μιας ιδιωτικής επιχείρησης, ακόμα και αν το κράτος έχει το ρόλο δημόσιας αρχής⁽³¹⁾.
- (28) Η Ουγγαρία αρνείται ότι το τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων είναι ένα είδος φόρου, καθώς το ορίζει ως το τμήμα που καταβάλλεται για την εξόρυξη των ορυκτών, ή αλλιώς το μερίδιο του κράτους. Η Ουγγαρία υπογραμμίζει πως το γεγονός ότι το τέλος ορίζεται από τη νομοθεσία δεν αποτελεί καθοριστικό λόγο για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι πρόκειται για ένα είδος φόρου.

⁽³⁰⁾ Ενότητα 26/A παράγραφος 5: «[...] σε υψηλότερο ποσοστό από το ισχύον ποσοστό την περίοδο της αίτησης αλλά το οποίο δεν υπερβαίνει περισσότερο από 1,2 φορές το αρχικό επίπεδο.»

⁽³¹⁾ Υπόθεση T-196/04 *Ryanair Ltd* κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. II-3643).

(29) Επιπλέον, η Ουγγαρία διευκρινίζει επίσης ότι οι τρεις διαφορετικές υποχρεώσεις καταβολής στο πλαίσιο της συμφωνίας παράτασης (δηλαδή το τέλος παράτασης, το αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που εκτείνεται σε όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης, καθώς και η εφάπαξ καταβολή) που απορρέουν από τις σχετικές διατάξεις του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως αποζημίωση για τα έσοδα από τα οποία παρατείνεται το κράτος, τα οποία δικαιούται ούτως ή άλλως. Σύμφωνα με την Ουγγαρία, από την πλευρά του κράτους, οι εν λόγω πληρωμές μπορούν να θεωρηθούν ως πρόσθετα

έσοδα, σε αντάλλαγμα των οποίων το κράτος παρατείνεται από το δικαίωμά του να δημοπρατήσει τις περιοχές υπό καθεστώς παραχώρησης, έχοντας υπόψη τους σχετικούς κινδύνους και τα πιθανά έσοδα.

(30) Η Ουγγαρία τονίζει ότι σε συνέχεια της αμφισβητούμενης τροπολογίας του νόμου, καμία άλλη ιδιωτική επιχείρηση δεν χρειάστηκε τελικά να καταβάλει υψηλότερο τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων από τη MOL, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν ανταγωνιστές που να εμπίπτουν στις κατηγορίες με υψηλότερα τέλη εκμετάλλευσης την αντίστοιχη περίοδο.

Πίνακας 3

Ετήσιες καταβολές τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων από τη MOL (πραγματικές και υποθετικές),

εκατ. HUF

Στοιχείο καταβολής	Πραγματική: δυνάμει της συμφωνίας παράτασης	Υποθετική: δυνάμει του ισχύοντος νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων	Διαφορά	Καθαρή παρούσα αξία της διαφοράς το 2009
2005				
Εφάπαξ καταβολή ⁽¹⁾	[...] ^(*)	[...]	20 000,0	28 064,5
2006				
Τέλος παράτασης ⁽²⁾	[...]	[...]	835,8	1 092,1
Τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων ⁽³⁾	[...]	[...]	5 755,7	7 520,0
Σύνολο	[...]	[...]	6 591,6	8 612,1
2007				
Τέλος παράτασης	[...]	[...]	769,7	926,5
Τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων	[...]	[...]	3 428,0	4 126,4
Σύνολο	[...]	[...]	4 197,7	5 052,9
2008				
Τέλος παράτασης	[...]	[...]	345,8	382,9
Τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων	[...]	[...]	- 28 444,7	- 31 498,5
Σύνολο	[...]	[...]	- 28 099,0	- 31 115,6
2009				
Τέλος παράτασης	[...]	[...]	211,2	211,2
Τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων	[...]	[...]	- 1 942,1	- 1 942,1
Σύνολο	[...]	[...]	- 1 730,9	- 1 730,9
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[...]	959,5	8 883,0

Τα αριθμητικά στοιχεία βασίζονται σε στοιχεία που παρασχέθηκαν από τις ουγγρικές αρχές.

(¹) Εφάπαξ καταβολή: βλέπε παράγραφο 14 στοιχείο δ).

(²) Τέλος παράτασης: βλέπε παράγραφο 14 στοιχείο α).

(³) Αυξημένο τέλος εκμετάλλευσης για όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης: βλέπε παράγραφο 14 στοιχείο β).

(*) Τα δεδομένα που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο έχουν αντικατασταθεί στην απόφαση με [...].

- (31) Επιπλέον, η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι, λόγω της συμφωνίας παράτασης, με την πάροδο των ετών και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του τέλους παράτασης και της εφάπαξ καταβολής, η MOL κατέβαλε στην πραγματικότητα, σε απόλυτα μεγέθη, περισσότερα χρήματα στο κράτος από όσα θα είχε καταβάλει χωρίς τη συμφωνία παράτασης, δηλαδή δυνάμει του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Οι πραγματικές καταβολές της MOL σε σύγκριση με τις υποθετικές παρουσιάζονται στον πίνακα 3 παραπάνω. Τα στοιχεία παρασχεθήκαν από τις συγγρικές αρχές.
- (32) Κατά την άποψη της Ουγγαρίας, οι επιχειρήσεις έχουν εύλογες προσδοκίες όσον αφορά την προβλεψιμότητα του τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, το οποίο επομένως θα πρέπει να παραμένει σταθερό με την πάροδο του χρόνου. Σε αυτή τη λογική στηρίχθηκε η τροπολογία του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, δεδομένου ότι, παρά τις αλλαγές στο τέλος εκμετάλλευσης, στην πραγματικότητα καμία επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων δεν κατέβαλε διαφορετικό τέλος εκμετάλλευσης ως συνέπεια της τροπολογίας. Σύμφωνα με την Ουγγαρία, οι τροπολογίες του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων μπορεί να υποδηλώνουν ότι το κράτος δύναται να αλλάξει το τέλος εκμετάλλευσης για τις περιοχές όπου η εκμετάλλευση έχει ήδη ξεκινήσει. Η τροπολογία του 2008, ωστόσο, ήταν αποτέλεσμα συμβιβασμού στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που προηγήθηκαν της έγκρισης του νόμου. Άρα, έγινε εμμέσως αποδεκτό ότι υπήρχαν εύλογες προσδοκίες. Κατά συνέπεια, μια επιχείρηση μπορεί εύλογα να προσδοκά ότι το κράτος δεν θα αυξήσει μονομερώς κανένα από τα εν λόγω τέλη. Η Ουγγαρία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, σύμφωνα με το σύστημα του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων και τις συγκεκριμένες διατάξεις του, τα τέλη εκμετάλλευσης διατηρούνται αμετάβλητα καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.
- (33) Τέλος, οι συγγρικές αρχές διευκρινίζουν ότι η «ρήτρα καταγγελίας» στηρίζεται σε λόγους εθνικής ασφάλειας.

VI. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (34) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τα ακόλουθα ενδιαφερόμενα μέρη: τη MOL, δηλαδή τον δικαιούχο του εικαζόμενου μέτρου ενίσχυσης, και την Ουγγρική Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων (Magyar Bányászati Szövetség), μέλος της οποίας είναι η MOL. Και τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν παρατηρήσεις στο ίδιο πνεύμα με την Ουγγαρία, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό αλληλεπικαλύπτονται με αυτές της Ουγγαρίας.
- MOL**
- (35) Η MOL, ο υποτιθέμενος δικαιούχος του υπό εξέταση μέτρου, δηλώνει ότι, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, δεν έτυχε προτιμωσιακής μεταχείρισης στην ουγγρική αγορά εξόρυξης υδρογονανθράκων. Μεγάλο μερίδιο των τελών εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων της MOL που καταβλήθηκε στο ουγγρικό κράτος προέρχεται από τις περιοχές εκμετάλλευσης που υπόκεινται στο συντελεστή J% (δηλαδή όπου η εκμετάλλευση είχε ξεκινήσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998), γεγονός που σημαίνει ότι στην πράξη η MOL χρεώνεται με συντελεστή 64-75 %, ενώ οι ανταγωνιστές της (που ξεκίνησαν την παραγωγή σε μεταγενέστερο στάδιο και χρησιμοποιούν μικρότερες περιοχές εκμετάλλευσης) υπόκεινται σε τέλος με συντελεστή μόλις 12 %.
- (36) Επιπλέον, λόγω της σύναψης της συμφωνίας παράτασης, η MOL κατέβαλε περισσότερα χρήματα στο κράτος (λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της συμφωνίας παράτασης) από όσα θα είχε καταβάλει χωρίς τη συμφωνία, δηλαδή μόνο με βάση τον αρχικό νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.
- (37) Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η συμφωνία παράτασης δεν μπορεί να θεωρηθεί ανάλογη της παραχώρησης, επειδή υπέκειτο στο καθεστώς εξουσιοδότησης, η MOL επισημαίνει ότι η παράταση του δικαιώματος εκμετάλλευσης δεν είναι ένα δικαίωμα που υπόκειται σε εξουσιοδότηση βάσει μονομερούς απόφασης του κράτους, αλλά μόνο μετά από συμφωνία με την επιχείρηση εκμετάλλευσης. Αν η πρόθεση του νομοθέτη ήταν το εν λόγω θέμα να βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του κράτους, τότε η σχετική διάταξη θα είχε διατυπωθεί διαφορετικά. Η διατύπωση του νόμου υποδηλώνει ότι η πρόθεση του νομοθέτη ήταν να θεωρείται η συμφωνία παραχώρησης κατά κάποιο τρόπο ανάλογη με παραχώρηση.
- (38) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι υπάρχει αντίφαση μεταξύ του ισχυρισμού των ουγγρικών αρχών ότι η τροπολογία του νόμου ήταν απαραίτητη για την αύξηση των εσόδων και του γεγονότος ότι η MOL εξαιρέθηκε στην πράξη από τα αυξημένα τέλη.
- (39) Κατά την άποψη της MOL, αυτή η δήλωση δεν είναι αντιφατική. Από τη μία πλευρά, η επιχείρηση κατέβαλε περισσότερα χρήματα στο κράτος δυνάμει της συμφωνίας παράτασης από όσα θα είχε καταβάλει δυνάμει του νόμου. Επίσης, η MOL καταβάλλει πολύ υψηλά τέλη εκμετάλλευσης στις περιοχές που υπόκεινται στο συντελεστή J. Επίσης, η τροπολογία του νόμου θα μπορούσε να επηρεάσει τις περιοχές των οποίων η εκμετάλλευση θα ξεκινήσει στο μέλλον.
- (40) Η MOL υποστηρίζει ότι τα στοιχεία της καταβολής παράτασης δεν συνιστούν κατά κανένα τρόπο πρόστιμο, όπως υποδηλώνει η Επιτροπή. Ο νόμος περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων θεσπίζει επίσης ποινές/πρόστιμα για τις περιπτώσεις όπου οι δραστηριότητες εκμετάλλευσης παραβιάζουν το νόμο. Τα τέλη που απορρέουν από τη συμφωνία παράτασης είναι αποτέλεσμα της διαδικασίας διαπραγματεύσεων μεταξύ της επιχείρησης εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων και του κράτους. Η σύναψη της σύμβασης δεν ήταν υποχρεωτική: η επιχείρηση εκμετάλλευσης θα μπορούσε επίσης να είχε επιλέξει να μη συνάψει καμία συμφωνία, να χάσει το δικαίωμα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων και στη συνέχεια να υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο ανοικτού διαγωνισμού, ως αποτέλεσμα του οποίου μπορεί τελικά να είχε αποκτήσει το δικαίωμα εκμετάλλευσης με χαμηλότερο τίμημα.
- (41) Είναι παραπλανητική η σύγκριση της MOL, η οποία σύναψε μια τέτοιου είδους συμφωνία παράτασης, με τους ανταγωνιστές που λειτουργούν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης. Επιπλέον, η MOL τονίζει ότι έχει τηρήσει όλες τις υποχρεώσεις της και τις διατάξεις της νομοθεσίας.
- (42) Η MOL ισχυρίζεται ακόμα πως, παρότι η Επιτροπή θεωρεί χαμηλό το συντελεστή «c» (δεδομένου ότι είναι χαμηλότερος από το νόμιμο ανώτερο όριο των 1,2 φορών), θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη ότι η εφαρμογή του αυξημένου τέλους εκμετάλλευσης αφορούσε σχεδόν 150 περιοχές, επομένως το αυξημένο τέλος ενίσχυσε σημαντικά τα έσοδα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων του κράτους.

- (43) Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η MOL είχε προτιμησιακή μεταχείριση επειδή δεν υπέκειτο στη ρήτρα περί πετρελαίου Brent, η επιχείρηση επισημαίνει ότι ο συντελεστής J επίσης εξαρτάται από τις τιμές.

Ουγγρική Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων

- (44) Η Ουγγρική Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων (Magyar Bányászati Szövetség) εκπροσωπεί επιχειρήσεις που ασχολούνται με δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δραστηριότητες σχετικές με την εκμετάλλευση ορυχείων/λατομείων. Η βασική αποστολή της είναι να βελτιώνει το συνολικό λειτουργικό πλαίσιο για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης στην Ουγγαρία, να παρακολουθεί τις νομοθετικές διαδικασίες και να ενεργεί προς το συμφέρον των μελών της. Επί του παρόντος έχει 66 μέλη, μεταξύ των οποίων και η MOL. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της ένωσης είναι ανώτερο διοικητικό στέλεχος της MOL ⁽³²⁾.
- (45) Σύμφωνα με την ένωση, οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων έχουν εύλογες προσδοκίες ότι το τέλος εκμετάλλευσης θα παραμείνει σταθερό για τις περιοχές εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται ήδη. Επομένως, το κράτος δεν δύναται να αυξήσει μονομερώς τα τέλη «αναδρομικά» (δηλαδή για περιοχές που χρησιμοποιούνται ήδη). Η ένωση εξέφρασε την άποψη αυτή σε σχέση με το νομοσχέδιο που προηγήθηκε της τροπολογίας του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων και, σύμφωνα με την ένωση, η αρχή αυτή ελήφθη υπόψη στην τροπολογία του νόμου. Δεν υπήρξαν αντιρρήσεις στην τελική διατύπωση καθώς, στην πράξη, δεν αύξανε το τέλος εκμετάλλευσης στις περιοχές που ήδη χρησιμοποιούνταν.
- (46) Όσον αφορά τα γενικά χαρακτηριστικά και τις οικονομικές συνθήκες στην αγορά εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, η ένωση διευκρινίζει ότι η διάρκεια των έργων εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων είναι σχετικά μεγάλη. Μεταξύ της έναρξης της εξερεύνησης και της εξόρυξης μπορεί να μεσολαβήσουν 10-15 έτη. Στη διάρκεια αυτής της φάσης, η επιχείρηση εκμετάλλευσης έχει μόνο δαπάνες — η είσπραξη εσόδων αρχίζει μετά την έναρξη της εξόρυξης. Επιπλέον, υπάρχει ένας εγγενής γεωλογικός κίνδυνος, καθώς δεν είναι βέβαιο ότι η εξερεύνηση θα είναι επιτυχημένη. Επομένως, τα έργα πρέπει να προγραμματίζονται με τη μέγιστη προσοχή. Η κερδοφορία ενός έργου εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Δεδομένων των πολλαπλών κινδύνων, ο κλάδος αναμένει ότι τουλάχιστον όσοι παράγοντες μπορούν να επηρεαστούν από το κράτος θα παραμείνουν σταθεροί καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, δηλαδή το νομοθετικό πλαίσιο ή το τέλος εκμετάλλευσης. Δεδομένων των ειδικών χαρακτηριστικών του κλάδου, οι χρηματοπιστωτικές δομές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στα έργα. Οι πιστωτές εξετάζουν διαρκώς και ενδελεχώς τα έργα, μπορούν μάλιστα ακόμα και να αποσύρουν τη χρηματοδότησή τους αν οι συνθήκες αλλάξουν σε σημαντικό βαθμό.
- (47) Συνεπώς, σε χώρες με υψηλούς πολιτικούς κινδύνους, η επιχείρηση εκμετάλλευσης και το κράτος συνάπτουν μια σύμβαση ιδιωτικού δικαίου. Σε περιοχές όπου επικρατεί πολιτική σταθερότητα, όπως στη Δυτική Ευρώπη, τέτοιου είδους συμφωνίες είναι περιττές, επειδή μπορεί να θεωρηθεί ότι το νομικό πλαίσιο δεν θα τροποποιείται κάθε τόσο από

το κράτος. Τόσο η επιχείρηση εκμετάλλευσης όσο και οι πιστωτές αναμένουν σταθερότητα όσον αφορά το μερίδιο του κράτους. Χωρίς αυτή τη σταθερότητα, αυξάνονται οι κίνδυνοι για το έργο — μια χώρα με σταθερή οικονομική πολιτική δεν μπορεί να επιτρέψει συχνές αλλαγές πολιτικής, καθώς αυτό θα λειτουργούσε αποτρεπτικά για τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.

- (48) Η Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων επισημαίνει επίσης ότι οι αρχές της ασφάλειας δικαίου και των κεκτημένων δικαιωμάτων προστατεύονται από τη νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων και το ουγγρικό Σύνταγμα. Συνεπώς, η ουγγρική νομοθεσία δεν δικαιούταν να αυξήσει τα τέλη εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων για τις περιοχές που χρησιμοποιούνταν ήδη, δεδομένου ότι η νομοθεσία πρέπει να είναι προβλέψιμη. Επίσης, η ένωση θεωρεί ότι η «σταθερότητα» του τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων αποτελεί κεκτημένο δικαίωμα.

- (49) Ένα πρόσθετο επιχείρημα το οποίο επικαλείται η Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων είναι η απαγόρευση των διακρίσεων. Συγκεκριμένα, δεν πρέπει να υπάρχουν διακρίσεις μεταξύ των ιδιωτικών εταιρειών που συμμετέχουν στην αγορά υπό καθεστώς παραχώρησης και αυτών που συμμετέχουν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης. Αντίστοιχα, η ουγγρική νομοθεσία δεν δικαιούται να αυξήσει τα τέλη εκμετάλλευσης «αναδρομικά» για τις περιοχές που χρησιμοποιούνται ήδη. Το ΔΕΚ έχει διευκρινίσει σε πολλές αποφάσεις του ότι η ασφάλεια δικαίου αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο του δικαίου της ΕΕ. Η νομοθεσία πρέπει να είναι σαφής, ακριβής και προβλέψιμη, ιδιαίτερα αν έχει αρνητικό αντίκτυπο σε άτομα ή επιχειρήσεις (παράτιττα νομολογία). Στη συνέχεια, η Ένωση Φορέων Εκμετάλλευσης Ορυχείων/Λατομείων υποστηρίζει ότι η αρχή της ασφάλειας δικαίου και των κεκτημένων δικαιωμάτων προστατεύονται επίσης από το ουγγρικό Σύνταγμα και καταλήγει ότι, με βάση το δικαίο της ΕΕ και τις συνταγματικές πρακτικές, η νομοθεσία πρέπει να είναι προβλέψιμη.

- (50) Τέλος, η ένωση προσθέτει ότι η αρχή των κεκτημένων δικαιωμάτων απορρέει από την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Αυτή η αρχή των κεκτημένων δικαιωμάτων έχει τηρηθεί στην πορεία των εθνικών και διεθνών νομοθετικών διαδικασιών που διέπουν τα δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Άλλα κράτη μέλη της ΕΕ επίσης διαθέτουν σταθερή νομοθεσία περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, η οποία δεν αλλάζει συχνά.

VII. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΛΕΕ

- (51) Προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον ένα μέτρο συνιστά ενίσχυση, η Επιτροπή πρέπει να εκτιμήσει αν το αμφισβητούμενο μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Το εν λόγω άρθρο αναφέρει ότι: «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της εννοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως». Ακολουθώντας, ενόψει της εν λόγω διάταξης, η Επιτροπή εκτιμά κατά πόσον το αμφισβητούμενο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση.

⁽³²⁾ http://www.mabsz.hu/webset32.cgi?Magyar_Baanyaaszati_Szoevetseeg@HU@@4@364124456

Γενικές παρατηρήσεις

- (52) Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι ένα μέτρο μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ανεξάρτητα από τη νομική του μορφή. Ακόμα και αν η συμφωνία παράτασης συνάφθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, ακόμα και αν εξαρτάται από την Ουγγαρία να ορίσει το τέλος εκμετάλλευσης διά νόμου, αυτό από μόνο του δεν σημαίνει ότι οι εν λόγω ενέργειες, ή οι επιδράσεις τους, είναι συμβατές με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικής ενίσχυσης. Το γεγονός ότι ένα μέτρο είναι συμβατό με το εθνικό δίκαιο δεν επηρεάζει τη συμβατότητά του με τους κανόνες περί κρατικής ενίσχυσης της ΣΛΕΕ.
- (53) Επιπλέον, όπως ήδη αναφέρθηκε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι κάποιο από τα στοιχεία της υπόθεσης από μόνο του, δηλαδή οι σχετικές διατάξεις του νόμου, η συμφωνία παράτασης και οι τροπολογίες του νόμου, αντιτίθεται στους κανόνες περί κρατικής ενίσχυσης. Αντίθετα, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνολική ακολουθία ενεργειών του ουγγρικού κράτους συνιστά «το μέτρο» και εκτιμά τον αντίκτυπο της συμφωνίας παράτασης σε συνδυασμό με τις μεταγενέστερες τροπολογίες του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.
- (54) Όσον αφορά τα επιχειρήματα της Ουγγαρίας ότι το τέλος εκμετάλλευσης δεν συνιστά φόρο, αλλά το μερίδιο του κράτους, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το επιχείρημα αυτό είναι άσχετο ως προς την εκτίμηση της κρατικής ενίσχυσης. Οι κανόνες περί κρατικής ενίσχυσης ισχύουν για κάθε είδους δαπάνες που πρέπει να αναληφθούν από επιχειρήσεις και από τις οποίες εξαιρούνται μέσω κρατικών μέτρων. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η διοικητική εξουσιοδότηση της εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων και υδρογονανθράκων μοιάζει να συγκαταλέγεται στους καθιερωμένους ρόλους μιας δημόσιας αρχής - οι εισφορές για τέτοιου είδους εξουσιοδοτήσεις είναι συγκρίσιμες με φόρους ή διοικητικά τέλη.
- (55) Τέλος, όσον αφορά τη διάταξη καταγγελίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό δεν είναι θέμα κρατικής ενίσχυσης. Το γεγονός ότι η συμφωνία αναφέρει πως η σύμβαση λύεται αν κάποιος τρίτος αποκτήσει μερίδιο μεγαλύτερο από 25 % της MOL συνιστά μέτρο που δεν εμπλέκει κρατικούς πόρους.

Επιλεκτικότητα

- (56) Για να θεωρηθεί ένα μέτρο ως κρατική ενίσχυση, πρέπει να είναι συγκεκριμένο ή επιλεκτικό με την έννοια ότι ευνοεί ορισμένες μόνο επιχειρήσεις ή την παραγωγή ορισμένων αγαθών.
- (57) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου⁽³³⁾, όσον αφορά την εκτίμηση της προϋπόθεσης επιλεκτικότητας, η οποία συνιστά θεμελιώδες στοιχείο στην έννοια της κρατικής

ενίσχυσης, το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ απαιτεί να εκτιμάται κατά πόσον, στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος, ένα κρατικό μέτρο μπορεί να «ευνοήσει ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής» έναντι άλλων επιχειρήσεων που τελούν σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκεται με το οικείο μέτρο.

- (58) Επίσης, το Δικαστήριο έχει δηλώσει επίσης επανειλημμένα ότι το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ δεν διακρίνει τα αίτια ή τους σκοπούς των μέτρων ενίσχυσης, αλλά τα ορίζει ανάλογα με τις επιπτώσεις τους⁽³⁴⁾.
- (59) Η έννοια της «κρατικής ενίσχυσης» δεν εφαρμόζεται σε μέτρα κρατικής ενίσχυσης τα οποία κάνουν διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων όταν αυτή η διαφοροποίηση είναι το αποτέλεσμα της φύσης ή της οικονομίας του καθεστώτος του οποίου αποτελούν μέρος.
- (60) Η Επιτροπή διαφωνεί με την επιχειρηματολογία των ουγγρικών αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την απουσία επιλεκτικότητας.
- (61) Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ένα μέτρο είναι επιλεκτικό, πρέπει να οριστεί το ισχύον σύστημα αναφοράς⁽³⁵⁾.
- (62) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ισχύον σύστημα αναφοράς για την εκτίμηση είναι το καθεστώς εξουσιοδότησης. Η MOL δεν χρειάστηκε να συμμετάσχει σε διαγωνισμό με αντικείμενο το δικαίωμα παραχώρησης σε κλειστή περιοχή. Αντίθετα, απέκτησε το δικαίωμα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων για τις περιοχές της υπό το καθεστώς εξουσιοδότησης και ανταγωνίζεται άλλες επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην αγορά υπό το εν λόγω καθεστώς. Η συμφωνία παράτασης αποτελεί μέρος του καθεστώτος εξουσιοδότησης. Το γεγονός ότι η MOL δεν κατάφερε να ξεκινήσει την εξόρυξη εντός της καθορισμένης προθεσμίας και χρειάστηκε να ζητήσει συμφωνία παράτασης δεν μπορεί από μόνο του να οδηγήσει σε αλλαγή του συστήματος αναφοράς. Η αποδοχή ενός τέτοιου επιχειρήματος θα οδηγούσε σε μια κατάσταση όπου μία μόνο επιχείρηση έχει ξεχωριστή μεταχείριση, όπως συμβαίνει υπό το καθεστώς παραχώρησης, χωρίς όμως να έχει προηγηθεί η ανταγωνιστική διαδικασία του δημόσιου διαγωνισμού.

⁽³³⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-88/03, *Πορτογαλία κατά Επιτροπής* (Συλλογή 2006, σ. I-7115), σκέψη 54.

⁽³⁴⁾ Βλέπε για παράδειγμα, αποφάσεις του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-56/93, *Βέλγιο κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1996, σ. I-723), σκέψη 79, υπόθεση C-241/94, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, (Συλλογή 1996, σ. I-4551), σκέψη 20, υπόθεση C-75/97, *Βέλγιο κατά Επιτροπής*, (Συλλογή 1999, σ. I-3671), σκέψη 25 και υπόθεση C-409/00, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, (Συλλογή 2003, σ. I-10901), σκέψη 46.

⁽³⁵⁾ Βλέπε υποθέσεις T-211/04 και T-215/04 *Government of Gibraltar κατά Επιτροπής* (Συλλογή 2008, σ. II-3745), όπου αναφέρεται ότι «προς τον σκοπό της εκτίμησης του επιλεκτικού χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου, πρέπει να εξεταστεί αν, στο πλαίσιο ενός δεδομένου νομικού καθεστώτος, το εν λόγω μέτρο συνιστά πλεονέκτημα για ορισμένες επιχειρήσεις σε σχέση προς άλλες οι οποίες τελούν σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Ο καθορισμός του πλαισίου αναφοράς έχει αυξημένη σημασία στις περιπτώσεις φορολογικών μέτρων, καθόσον η ίδια η ύπαρξη πλεονεκτήματος μπορεί να προσδιοριστεί μόνο σε σχέση προς την «κανονική» φορολογία».

- (63) Στην πραγματικότητα, υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των συγγκρικών αρχών να καθορίσουν κατά πόσον η περιοχή τελεί υπό καθεστώς παραχώρησης ή εξουσιοδότησης. Συνεπώς, αν οι συγγκρικές αρχές επιθυμούν να εκχωρήσουν δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων σε συμβατική βάση, τότε μπορούν να επιλέξουν μια διαφανή διαδικασία παραχώρησης που περιλαμβάνει ανοικτό διαγωνισμό. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί ότι μια αδιαφανής διαδικασία λεγόμενης «οιονεί παραχώρησης», η οποία επί του παρόντος ισχύει για μία μόνο επιχείρηση (MOL), μπορεί να θεωρηθεί ως ξεχωριστό σύστημα αναφοράς.
- (64) Επιπλέον, η Ουγγαρία είχε μεγάλο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας για να επεκτείνει την εξουσιοδότηση και, στη συνέχεια, για να τροποποιήσει τις σχετικές διατάξεις του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων (παρότι γνώριζε τις πλεονεκτικές επιδράσεις που θα είχε κάτι τέτοιο για τη MOL, καθώς η εν λόγω επιχείρηση είναι η μοναδική από αυτές που συμμετέχουν στην αγορά των υδρογονανθράκων η οποία έχει συνάψει συμφωνία παράτασης). Η Ουγγαρία ήταν ελεύθερη να καθορίσει το τέλος εκμετάλλευσης ανά πάσα στιγμή, δηλαδή θα μπορούσε να είχε αποφασίσει να μην τροποποιήσει καθόλου το νόμο. Από τη σκοπιά των επιδράσεων της, αυτή η ακολουθία ενεργειών ευνόησε αναμφίβολα μία μόνο συγκεκριμένη επιχείρηση.
- (65) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σύστημα αναφοράς είναι το καθεστώς εξουσιοδότησης.
- (66) Στο πλαίσιο του καθεστώτος εξουσιοδότησης, η συμφωνία παράτασης είναι σαφώς επιλεκτική. Πράγματι, όπως επιβεβαιώνουν οι ίδιες οι συγγκρικές αρχές, τα μέρη, κατά τη διαπραγμάτευση των όρων της συμφωνίας, διαθέτουν ένα ορισμένο εύρος ελιγμών προκειμένου να καθορίσουν τα επιμέρους στοιχεία της καταβολής και, το σημαντικότερο, μπορούν να αποφασίσουν ακόμα και να μη συνάψουν καμία συμφωνία. Κατά συνέπεια, ήταν στη διακριτική ευχέρεια των συγγκρικών αρχών να συνάψουν μια τέτοιου είδους συμφωνία με τη MOL (ή με κάθε άλλη ιδιωτική επιχείρηση) ⁽³⁶⁾.
- (67) Τέτοιου είδους μεταχείριση δεν εξηγείται με βάση τη λογική και τη φύση του συστήματος. Από τη μία πλευρά, τα τέλη εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων επιβάλλονται για να εξασφαλίζουν έσοδα για το κράτος επί της αξίας του προϊόντος εξόρυξης. Από την άλλη, τα στοιχεία της καταβολής στο πλαίσιο της συμφωνίας παράτασης καταβάλλονται σε αντάλλαγμα για την παράταση ως πρόσθετη χρέωση. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, η σύναψη της συμφωνίας παράτασης και η μετέπειτα αύξηση των τελών για τη MOL οδήγησαν στο εξής παράδοξο: η MOL, ενώ απέτυχε να ξεκινήσει εγκαίρως την παραγωγή, επωφελείται από χαμηλότερα τέλη εκμετάλλευσης έως το 2020, πρακτικά για όλες τις περιοχές που εκμεταλλεύεται υπό καθεστώς εξουσιοδότησης, ενώ οι ανταγωνιστές της, οι οποίοι υπόκεινται εξίσου στο καθεστώς εξουσιοδότησης και ξεκίνησαν εγκαίρως την παραγωγή οπότε δεν έχουν συνάψει συμφωνία παράτασης, υποχρεούνται να καταβάλουν υψηλότερα τέλη βάσει νόμου.
- (68) Αυτή ήταν η μοναδική συμφωνία παράτασης που συνάφθηκε για υδρογονάνθρακες. Η MOL επεσήμανε ότι υφίστανται άλλες συμφωνίες παράτασης που ισχύουν για στερεά ορυκτά. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι αυτές αφορούν άλλους τύπους ορυκτών που υπόκεινται σε διαφορετικό τέλος εκμετάλλευσης από τους υδρογονάνθρακες δυνάμει του νόμου. Σημειώνεται επίσης ότι στην περίπτωση των στερεών ορυκτών δεν υπήρξε καμία αλλαγή στο τέλος εκμετάλλευσης που θεσπίστηκε στον νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων (δηλαδή οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που συνάψαν τέτοιου είδους συμφωνία δεν επηρεάστηκαν από την ίδια «ακολουθία μέτρων», συνεπώς δεν απέκτησαν κάποιο πρόσθετο πλεονέκτημα).
- (69) Με βάση τα παραπάνω και παρά τα επιχειρήματα που προτάθηκαν από την Ουγγαρία, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ακολουθία ενεργειών, δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο διατυπώνεται η ενότητα 26/Α παράγραφος 5, η συμφωνία παράτασης που συνάφθηκε βάσει αυτής και η μετέπειτα τροπολογία του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, ήταν επιλεκτική προς όφελος της MOL.
- (70) Ως αποτέλεσμα των συνδυασμένων επιπτώσεων της ακολουθίας μέτρων, μεταξύ των κατόχων εξουσιοδοτήσεων εκμετάλλευσης που χορηγήθηκαν δυνάμει της ενότητας 5 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, μόνο η MOL υπέκειτο σε συγκεκριμένο καθεστώς που την προστάτευε από οποιαδήποτε αύξηση του τέλους εκμετάλλευσης το οποίο επιβάλλεται κανονικά για την εξόρυξη υδρογονανθράκων.
- (71) Εν κατακλείδι, λόγω της ευρείας διακριτικής ευχέρειας για τη σύναψη συμφωνίας παράτασης και λόγω του ότι, στην πράξη, η εξαίρεση αφορά μία μεμονωμένη επιχείρηση, ικανοποιείται το κριτήριο επιλεξιμότητας.

Πλεονέκτημα

- (72) Σε αντίθεση με τα επιχειρήματα των συγγκρικών αρχών, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι το κράτος δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα μέσω της χορήγησης εξουσιοδοτήσεων για δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων. Αντίθετα, η χορήγηση διοικητικών παραχωρήσεων ή εξουσιοδοτήσεων εκμετάλλευσης συνδέεται με εξουσίες που ασκούνται συνήθως από δημόσια αρχή, καθώς η εν λόγω δραστηριότητα δεν μπορεί να ασκηθεί αρχικά από ιδιωτικό φορέα ⁽³⁷⁾. Στην Ουγγαρία – όπως και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ – κανένας ιδιωτικός φορέας δεν είναι ο αρχικός

⁽³⁶⁾ Υποθέσεις T-92/00 και T-103/00 *Ramondín* (Συλλογή 2002, σ. II-1385), σκέψεις 32-35.

⁽³⁷⁾ Η Ουγγαρία συγκρίνει την εξουσιοδότηση για δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων με τα τέλη ενοικίασης που απαιτούνται για εργατικές κατοικίες, όπου το κράτος μπορεί να έχει και ρόλο ιδιωτικού φορέα. Αυτή η σύγκριση, ωστόσο, δεν είναι ακριβής, καθώς η εξουσιοδότηση για δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, σε αντίθεση με την ενοίκιαση κατοικιών, δεν μπορεί να ασκηθεί αρχικά από ιδιωτικό φορέα. Από αυτή την άποψη, η δραστηριότητα της χορήγησης διοικητικών εξουσιοδοτήσεων για εκμετάλλευση ορυχείων/λατομείων μοιάζει περισσότερο με άλλες διοικητικές εξουσιοδοτήσεις που χορηγούνται συνήθως από δημόσιες αρχές, για παράδειγμα, εξουσιοδοτήσεις για χρήση δημόσιων χώρων.

κάτοχος ορυκτών πόρων. Τα νομικά συστήματα των κρατών μελών εκχωρούν γενικά τον έλεγχο των ορυκτών πόρων στις δημόσιες αρχές ⁽³⁸⁾. Συνεπώς, η απόφαση να επιτραπεί σε μια επιχείρηση να εκμεταλλεύεται ορυκτούς πόρους, με τη μορφή που επιλέγει το κράτος μέλος και με αντάλλαγμα την καταβολή ορισμένων τελών εναπόκειται, λόγω της φύσης και των κανόνων της, στις δημόσιες αρχές και μπορεί να θεωρηθεί ως άσκηση εξουσιών δημόσιας αρχής. Η παρέμβαση της Ουγγαρίας, μέσω της οποίας οι δραστηριότητες εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων υπόκεινται σε διοικητική επίβλεψη, εξυπηρετεί το κοινό συμφέρον και όχι εμπορικά συμφέροντα. Κατά συνέπεια, η εν λόγω συμπεριφορά πρέπει να θεωρηθεί ως μια μορφή κρατικής παρέμβασης από δημόσια αρχή διαφορετικής από τη συμπεριφορά ενός ιδιωτικού επενδυτή σε μια οικονομία της αγοράς ⁽³⁹⁾.

(73) Ακόμα και αν, στην προκειμένη περίπτωση, η εξουσιοδότηση για εκμετάλλευση ορυχείων/λατομείων μπορούσε να θεωρηθεί ως οικονομική δραστηριότητα την οποία ασκεί το κράτος προς εμπορικό συμφέρον (γεγονός που δεν ισχύει), η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υπάρχει καμία σαφής και άμεση σύνδεση, από νομισματική άποψη, μεταξύ του επιπέδου των τελών εκμετάλλευσης που θέσπισε η Ουγγαρία για τη MOL

και του τιμήματος της εξουσιοδότησης για την εκμετάλλευση ορυχείων/λατομείων. Ο συλλογισμός της Ουγγαρίας, δηλαδή ότι ενήργησε ως ιδιωτική επιχείρηση κατά τη σύναψη της συμφωνίας παράτασης, δεν επιβεβαιώνεται. Ειδικότερα, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η δημοπράτηση της παραχώρησης για τις 12 περιοχές (για την οποία δεν θα δινόταν παράταση) θα είχε οδηγήσει σε υψηλότερη προσφορά από κάποιον ανταγωνιστή. Η Ουγγαρία απέτυχε επίσης να καταδείξει ότι έλαβε υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες και κινδύνους από εμπορική άποψη κατά τη σύναψη της συμφωνίας παράτασης, δηλαδή όλα τα στοιχεία της καταβολής στη συμφωνία παράτασης, τα πιθανά υψηλότερα τέλη που θεσπίζονται δυνάμει του νόμου έως το 2020, τη διάρκεια της συμφωνίας και τους πιθανούς ανταγωνιστές.

(74) Σύμφωνα με ένα πρόσθετο επιχείρημα της Ουγγαρίας, σε συνέχεια της αμφισβητούμενης τροπολογίας του νόμου, καμία άλλη ιδιωτική επιχείρηση δεν χρειάστηκε τελικά να καταβάλει υψηλότερο τέλος εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων από τη MOL, καθώς στην πράξη δεν υπήρχαν ανταγωνιστές που να εμπίπτουν στις κατηγορίες με υψηλότερα τέλη εκμετάλλευσης την αντίστοιχη περίοδο.

Πίνακας 4

Σύνοψη των ισχυόντων τελών εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων πριν και μετά τις τροπολογίες του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων

	Ισχύον τέλος έως το 2008	Ισχύον τέλος το 2008	Ισχύον τέλος από τις 23 Ιανουαρίου 2009	Τέλος για τις περιοχές που καλύπτονται από τη σύμβαση με τη MOL Ισχύει έως το 2020
Έναρξη παραγωγής πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998	J% ⁽³⁾ (τουλάχιστον 12%)	J% (τουλάχιστον 30%, + 3% ή 6% - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	J% (τουλάχιστον 30%, + 3% ή 6% - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	J% × c ⁽⁴⁾ (τουλάχιστον 12%)
Έναρξη παραγωγής μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1998 και της 1ης Ιανουαρίου 2008	12%	30% (+ 3% ή 6% - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	12% (+ 3% ή 6% - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	12% × c (~ 12.24%) ⁽²⁾

⁽³⁸⁾ Αυτή η πραγματικότητα αναγνωρίζεται στην οδηγία (ΕΚ) αριθ. 94/22 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 1994 για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων (ΕΕ L 164 της 30.6.1994, σ. 3), η οποία, για παράδειγμα, θεωρεί ότι «τα κράτη μέλη ασκούν κυριαρχία και κυριαρχικά δικαιώματα επί των πηγών υδρογονανθράκων στην επικράτειά τους». Στην Ουγγαρία, η ενότητα 3 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων αναφέρει ότι «Οι πρώτες ύλες των ορυκτών και η γεωθερμική ενέργεια στις περιοχές όπου απαντώνται με φυσικό τρόπο αποτελούν κρατική ιδιοκτησία. Μέσω της δραστηριότητας της παραγωγής, η επιχείρηση εκμετάλλευσης γίνεται κάτοχος των εξορυσσόμενων πρώτων υλών ορυκτών και της γεωθερμικής ενέργειας που αποκτάται για ενεργειακούς σκοπούς».

⁽³⁹⁾ Υπόθεση T-156/2004 ΕΤΑ κατά Επιτροπής, δεν δημοσιεύθηκε ακόμη στην ΕΕ, σκέψη 233.

		Ισχύον τέλος έως το 2008	Ισχύον τέλος το 2008	Ισχύον τέλος από τις 23 Ιανουαρίου 2009	Τέλος για τις περιοχές που καλύπτονται από τη σύμβαση με τη MOL Ισχύει έως το 2020
Έναρξη παραγωγής μετά την 1η Ιανουαρίου 2008 (1)	Περιοχές φυσικού αερίου με ετήσια παραγωγή μικρότερη από 300m m ³ Περιοχές πετρελαίου με ετήσια παραγωγή μικρότερη από 50 kt	Δ/Υ	12 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	12 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	12 % × c (~ 12.24 %) (2)
	Περιοχές φυσικού αερίου με ετήσια παραγωγή 300-500m m ³ Περιοχές πετρελαίου με ετήσια παραγωγή 50-200 kt		20 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	20 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	
	Περιοχές φυσικού αερίου με ετήσια παραγωγή μεγαλύτερη των 500m m ³ Περιοχές πετρελαίου με ετήσια παραγωγή μεγαλύτερη των 200 kt		30 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	30 % (+ 3 % ή 6 % - ρήτρα περί πετρελαίου Brent)	
	Υδρογονάνθρακες με ειδικές συνθήκες εκμετάλλευσης		12 %	12 %	
Υψηλή περιεκτικότητα σε αδρανή αέρια			8 %	8 %	

(1) Πέντε από τις 12 περιοχές εκμετάλλευσης στις οποίες χορηγήθηκε εξαίρεση ξεκίνησαν/θα ξεκινήσουν να χρησιμοποιούνται μετά την 1η Ιανουαρίου 2008.

(2) Για λόγους απλοποίησης, αναφέρεται το τέλος εκμετάλλευσης που ισχύει από το 5ο έτος.

Σημείωση: Στη στήλη που αναφέρεται στις τροπολογίες του 2008 και του 2009, τα πεδία με λευκό χρώμα αφορούν τις κατηγορίες περιοχών εκμετάλλευσης όπου, στην πράξη, η MOL κατέβαλε περισσότερα χρήματα δυνάμει της συμφωνίας παράτασης από όσα θα είχε καταβάλει δυνάμει του νόμου. Τα σκιασμένα με σκούρο γκριζό χρώμα πεδία αντιπροσωπεύουν τις κατηγορίες περιοχών όπου η MOL καταβάλλει λιγότερα χρήματα δυνάμει της συμφωνίας παράτασης σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από την τιμή του αργού πετρελαίου. Τα σκιασμένα με ανοικτό γκριζό χρώμα πεδία αντιπροσωπεύουν τις κατηγορίες περιοχών όπου η MOL ενδέχεται να καταβάλει λιγότερα χρήματα δυνάμει της συμφωνίας, ανάλογα με την τιμή του αργού πετρελαίου.

(3) Ο συντελεστής «c» πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με έναν τύπο που θα βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία τιμών φυσικού αερίου, καθώς και στην εξορυσσόμενη ποσότητα και αξία.

(4) Ο «c» είναι ο συντελεστής που καθορίζεται στη συμφωνία παράτασης και κυμαίνεται μεταξύ 1,020 και 1,050 - βλέπε πίνακα 1.

(75) Αυτό το επιχείρημα πρέπει να αποριφθεί.

τερο του 12 % (μεταξύ 14,24 % και 18 %) ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ρήτρας περί πετρελαίου Brent (40).

(76) Ο πίνακας 4 παραπάνω συνοψίζει το βαθμό στον οποίο η συμφωνία παράτασης και η μετέπειτα τροπολογία του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων οδήγησαν σε χαμηλότερα τέλη για τη MOL από αυτά που ορίζει ο νόμος.

(78) Δεύτερον, παρά τον ισχυρισμό των ουγγρικών αρχών ότι υπάρχουν μόνο ανταγωνιστές που χρησιμοποιούν ή αναμένεται να χρησιμοποιήσουν μικρότερες περιοχές (δηλαδή όπου η παραγωγή είναι μικρότερη των 500 m³ ή 200 kt), η Επιτροπή παρατηρεί ότι ακόμη και αν οι εν λόγω μικρότερες περιοχές υπαχθούν στην κατηγορία του 12 %, θα εξακολουθεί να ισχύει η ανατίμηση του πετρελαίου Brent, κατά περίπτωση. Αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει σε ένα τέλος εκμετάλλευσης ύψους έως και 18 %. Η Επιτροπή υπενθυμίζει εκ νέου ότι η επίπτωση των μέτρων είναι πως η MOL δεν υπόκειται στη ρήτρα περί πετρελαίου Brent η οποία θεσπίζεται από το νόμο για όλες τις άλλες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης.

(77) Πρώτον, τα δεδομένα που υποβλήθηκαν από τις ουγγρικές αρχές δείχνουν ότι, στην πραγματικότητα, υπήρχαν ορισμένες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούσαν περιοχές εκμετάλλευσης υπό καθεστώς εξουσιοδότησης και οι οποίες υπόκειντο σε υποχρέωση καταβολής υψηλότερου τέλους εκμετάλλευσης από τη MOL, μεταξύ της 8ης Ιανουαρίου 2008 και της 23ης Ιανουαρίου 2009 ως αποτέλεσμα της πρώτης τροπολογίας του νόμου ερί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, καθώς και από τις 23 Ιανουαρίου 2009 μέχρι σήμερα ως αποτέλεσμα της δεύτερης τροπολογίας του νόμου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τις ουγγρικές αρχές, το 2008 υπήρχαν περιοχές εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνταν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης και από άλλες επιχειρήσεις πλην της MOL, οι οποίες κατέβαλαν τέλος υψηλό-

(79) Τρίτον, όσον αφορά το τρέχον γενικό περιβάλλον της αγοράς στην Ουγγαρία, υπάρχουν διάφορες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που ασχολούνται με δραστηριότητες εξόρυξης υδρογονανθράκων. Επιπλέον, υπάρχουν

(40) Το 2008, η περιοχή φυσικού αερίου Nyírség-Dél (την οποία εκμεταλλεύονταν η εταιρεία GEOMEGA έως τον Σεπτέμβριο του 2008 και στη συνέχεια η εταιρεία PetroHungaria) υπόκειτο σε ένα μέσο ετήσιο τέλος εκμετάλλευσης 14,24 % — 18 %. Η περιοχή φυσικού αερίου Hernád (την οποία εκμεταλλεύονταν η εταιρεία HHE North) υπόκειτο σε ένα έσο ετήσιο τέλος εκμετάλλευσης 14,95 % το 2008.

διάφορες επιχειρήσεις που ασχολούνται επί του παρόντος με την εξερεύνηση περιοχών και οι οποίες ίσως ξεκινήσουν την εκμετάλλευση, οπότε θα γίνουν ανταγωνιστές της MOL. Τυχόν νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις υπό καθεστώς εξουσιοδότησης θα υπόκεινται στο τέλος βάσει του νόμου και θα γίνουν ανταγωνιστές της MOL, της μοναδικής επιχείρησης της οποίας οι περιοχές εκμετάλλευσης εξαιρούνται από το γενικό καθεστώς εξουσιοδότησης και υπόκεινται σε χαμηλότερα επίπεδα τελών.

- (80) Τέταρτον, η Επιτροπή επισημαίνει πως είναι γεγονός ότι η MOL υπέκειτο σε τέλος περίπου 12,24 % όχι μόνο για τις 12 περιοχές για τις οποίες της χορηγήθηκε παράταση αλλά για όλες τις περιοχές εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων τις οποίες ξεκίνησε να χρησιμοποιεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1998 και οι οποίες λειτουργούσαν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης την περίοδο της συμφωνίας του 2005, καθώς και σε τέλος J% για όλες τις περιοχές τις οποίες ξεκίνησε να χρησιμοποιεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998. Επιπλέον, το τέλος της MOL ορσθηκε από τη συμφωνία παράτασης σε 12,24 % έως το 2020. Συνεπώς, η MOL διαθέτει πλεονέκτημα για τις περισσότερες περιοχές εκμετάλλευσης που τελούν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα.
- (81) Πέμπτον, αν υποτεθεί ότι η αρχή εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων δεν είχε συμφωνήσει για τη χορήγηση παράτασης για τις 12 περιοχές, όλες οι άλλες περιοχές της MOL που τελούσαν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης θα υπόκειντο και αυτές σε σημαντικά υψηλότερο τέλος εκμετάλλευσης, γεγονός που θα σήμαινε ίσως μεγαλύτερα έσοδα για το κράτος⁽⁴¹⁾. Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 73, το κράτος θα μπορούσε να είχε προκηρύξει διαγωνισμό για την παραχώρηση των 12 περιοχών στις οποίες δεν θα είχε δοθεί παράταση, άρα θα μπορούσε ίσως να έχει λάβει υψηλότερη προσφορά από κάποιον ανταγωνιστή.
- (82) Όσον αφορά το επιχείρημα της Ουγγαρίας ότι η MOL κατέβαλε υψηλότερο τέλος εκμετάλλευσης, δηλαδή 12,24 %, το 2006 και το 2007, η Επιτροπή επισημαίνει ότι αυτό είναι άσχετο.
- (83) Καταρχάς, αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι η MOL έπρεπε να καταβάλει την καθορισμένη αύξηση του τέλους εκμετάλλευσης (από 12 % σε 12,24 %) όπως θα έπρεπε να πράξει και κάθε άλλη επιχείρηση που επιθυμούσε να παρατείνει την εξουσιοδότηση για εκμετάλλευση. Από αυτή την άποψη, η MOL δεν είχε ξεχωριστή μεταχείριση και δεν βρέθηκε σε μειονεκτική θέση. Επίσης, ούτε το πλεονέκτημα της MOL είχε υλοποιηθεί ακόμα: αυτό συνέβη τελικά την περίοδο της πρώτης τροπολογίας του νόμου, δηλαδή από τις 8 Ιανουαρίου 2008.
- (84) Επιπλέον, το 2008 η MOL κατέβαλε HUF 28,4 δις και το 2009 HUF 1,9 δις λιγότερα σε τέλη εκμετάλλευσης για τις περιοχές εκμετάλλευσης όπου είχε ξεκινήσει η παραγωγή από όσα θα είχε καταβάλει αν υπέκειτο τότε στον νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.
- (85) Όσον αφορά τα άλλα στοιχεία της καταβολής δυνάμει της ενότητας 26/A παράγραφος 5 (δηλαδή το τέλος παράτασης και την εφάπαξ καταβολή), αυτά καταβλήθηκαν ως αντάλλαγμα για την παράταση και όχι για το δικαίωμα σε χαμη-

λότερα τέλη από αυτά που ίσχυαν για τους ανταγωνιστές της. Ούτε μπορούν αυτά τα στοιχεία της πληρωμής να θεωρηθούν ως «προκαταβολή» για τέλη εκμετάλλευσης που αντιστοιχούν σε μεταγενέστερες περιόδους. Η διατύπωση της ενότητας 26/A παράγραφος 5 είναι σαφής ως προς αυτό το σημείο. Ειδικότερα, αναφέρει ότι «Σε περίπτωση χορήγησης παράτασης, η επιχείρηση εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων καταβάλλει το σχετικό τέλος». Τα δύο άλλα στοιχεία σχετίζονται με τον αριθμό των περιοχών στις οποίες χορηγείται παράταση. Συνεπώς, η ενότητα 26/A παράγραφος 5 συσχετίζει σαφώς την παράταση με την υποχρέωση καταβολής.

- (86) Σύμφωνα με τη νομολογία, η ενίσχυση που χορηγείται σε μια επιχείρηση δεν μπορεί να αντισταθμιστεί με εισφορά που χρεώνεται στην ίδια επιχείρηση και η οποία αντιπροσωπεύει συγκεκριμένη και διακριτή εισφορά χωρίς να συσχετίζεται με το μέτρο που συνιστά την ενίσχυση⁽⁴²⁾. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 85, τα υπόλοιπα στοιχεία της καταβολής δυνάμει της ενότητας 26/A παράγραφος 5 αντιπροσωπεύουν εισφορά για την παράταση η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως συγκεκριμένη και διακριτή εισφορά χωρίς να συσχετίζεται με τη μετέπειτα τροποποίηση των τελών βάσει του νόμου δυνάμει του καθεστώτος εξουσιοδότησης.
- (87) Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σύναψη της συμφωνίας παράτασης και η μετέπειτα αύξηση των τελών για τη MOL οδήγησαν στο εξής παράδοξο: η MOL, ενώ απέτυχε να ξεκινήσει εγκαίρως την παραγωγή, θα επωφελείται από χαμηλότερα τέλη εκμετάλλευσης για όλες σχεδόν τις περιοχές της που τελούν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης έως το 2020, ενώ οι ανταγωνιστές της, οι οποίοι δεν έχουν συνάψει συμφωνία παράτασης επειδή ξεκίνησαν εγκαίρως την παραγωγή και υπόκεινται εξίσου στο καθεστώς εξουσιοδότησης, υποχρεούνται να καταβάλουν υψηλότερα τέλη βάσει νόμου.
- (88) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο απέφερε πλεονέκτημα για τη MOL. Προστατεύει τη MOL από την ανάληψη δαπανών που δεν θα μπορούσε να αποφύγει διαφορετικά. Οι συνδυασμένες επιπτώσεις της συμφωνίας παράτασης και της μετέπειτα τροπολογίας του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων αποφέρει πλεονέκτημα στην επιχείρηση.

Κρατικοί πόροι

- (89) Το μέτρο προβλέπει τη διαφυγή εσόδων τα οποία θα δικαιούταν το κράτος και τα οποία επομένως καλύπτονται από κρατικούς πόρους.

Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επίδραση στο εμπόριο

- (90) Η MOL είναι μια ενοποιημένη επιχείρηση πετρελαίου και φυσικού αερίου και θεωρείται ως ιδιωτική επιχείρηση. Ανταγωνίζεται άλλες επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν το ίδιο πλεονέκτημα. Ως εκ τούτου, το μέτρο συνιστά στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επιπλέον, η MOL δραστηριοποιείται σε έναν τομέα όπου υφίστανται εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, άρα ικανοποιείται και το κριτήριο σχετικά με την επίδραση στο εμπόριο εντός της Κοινότητας.

⁽⁴¹⁾ Όσον αφορά τον όγκο (δηλαδή m³ παραγωγής), το 99,8 % των περιοχών πετρελαίου της MOL και το 97,6 % των περιοχών φυσικού αερίου της MOL υπόκειντο στη συμφωνία παράτασης το 2008.

⁽⁴²⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-427/04 και T-17/05 Γαλλία κατά Επιτροπής και France Telecom κατά Επιτροπής, αδημοσίευτες ακόμη, σκέψη 207.

Συμπεράσματα περί της ύπαρξης ενίσχυσης

- (91) Με βάση τα επιχειρήματα που παρατίθενται παραπάνω, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι το μέτρο ικανοποιεί τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Υπό αυτές τις συνθήκες, το μέτρο πρέπει να θεωρείται ως κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

VIII. ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- (92) Τα άρθρα 107 παράγραφοι 2 και 3 της ΣΛΕΕ προβλέπουν εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η κρατική ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1.
- (93) Ακολουθεί η εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το συμβιβασίμο του μέτρου δυνάμει των εν λόγω εξαιρέσεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Ουγγαρία δεν προέβαλε κανένα επιχειρήματα όσον αφορά το συμβιβασίμο με την εσωτερική αγορά.
- (94) Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι το μέτρο οδηγεί σε μείωση δαπανών τις οποίες κανονικά θα έπρεπε να αναλάβει η MOL και πρέπει επομένως να θεωρείται ως λειτουργική ενίσχυση.
- (95) Οι εξαιρέσεις στο άρθρο 107 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ δεν ισχύουν στην προκειμένη περίπτωση, καθώς το εν λόγω μέτρο δεν έχει κοινωνικό χαρακτήρα, δεν προορίζεται για μεμονωμένους καταναλωτές, δεν έχει σχεδιαστεί για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και δεν προορίζεται για την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από τη διαίρεση της Γερμανίας.
- (96) Περισσότερες εξαιρέσεις ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.
- (97) Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) ορίζει ότι «οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθιστα χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση» δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά. Ολόκληρη η επικράτεια της Ουγγαρίας θεωρείται ως τέτοια περιοχή κατά την περίοδο της προσχώρησής της και οι περισσότερες περιφέρειές της εξακολουθούν να είναι επιλέξιμες για τέτοιου είδους ενισχύσεις⁽⁴³⁾.
- (98) Το συμβιβασίμο κρατικής ενίσχυσης που χορηγείται σε ενισχυόμενες περιοχές διέπεται από τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις⁽⁴⁴⁾. Δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις, κρατικές ενισχύσεις δύνανται να εγκριθούν καταρχήν μόνο για επενδυτικές δαπάνες⁽⁴⁵⁾. Όπως ήδη προανα-

φέρθηκε, η υπό εξέταση ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επενδυτική ενίσχυση. Όσον αφορά τη λειτουργική ενίσχυση, το μέτρο δεν προωθεί την ανάπτυξη καμίας οικονομικής δραστηριότητας ή περιοχής και δεν περιορίζεται στον χρόνο, φθίνοντα ή αναλογικό προς ότι είναι αναγκαίο για να αποκαταστήσει ειδικά οικονομικά μειονεκτήματα⁽⁴⁶⁾.

- (99) Ενόψει των παραπάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση δεν είναι επιλέξιμη για την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ.
- (100) Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ ορίζει ότι «οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους» μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά.
- (101) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η υπό εξέταση ενίσχυση δεν έχει σχεδιαστεί για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ούτε η Επιτροπή εντόπισε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχει σχεδιαστεί για την άρση σοβαρής διαταραχής της συγγκικής οικονομίας.
- (102) Ενόψει των παραπάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση δεν είναι επιλέξιμη για την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.
- (103) Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ ορίζει ότι οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την ΣΛΕΕ, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Ένωση σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Αυτό προφανώς δεν ισχύει στην προκειμένη περίπτωση.
- (104) Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) προβλέπει την έγκριση κρατικών ενισχύσεων για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η Επιτροπή έχει εκπονήσει μια σειρά από κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις που εξηγούν τον τρόπο εφαρμογής της παρέκκλισης η οποία περιέχεται στο εν λόγω άρθρο.
- (105) Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι λόγω της φύσης και των χαρακτηριστικών της ενίσχυσης, οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις

⁽⁴³⁾ Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων της Ουγγαρίας που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 13 Σεπτεμβρίου 2006 και δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 256 του 2006. Σχεδόν ολόκληρη η επικράτεια της Ουγγαρίας εμπίπτει στον ορισμό των περιφερειών του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α), με εξαίρεση τη Βουδαπέστη και την Κομητεία της Πέστης, οι οποίες είναι περιφέρειες σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

⁽⁴⁴⁾ Δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13.

⁽⁴⁵⁾ Εδάφιο 5 των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις.

⁽⁴⁶⁾ Το εδάφιο 5 των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις επιτρέπει τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Επιπλέον, το μέτρο συνιστά ατομική ενίσχυση ειδικού σκοπού (*ad hoc*). Από αυτή την άποψη, οι κατευθυντήριες γραμμές αναφέρουν ότι «Οσάκις, κατ' εξαίρεση, πρόκειται να χορηγηθεί ατομική ενίσχυση ειδικού σκοπού (*ad hoc*) σε μία και μόνο επιχείρηση, ή ενίσχυση περιορισμένη σε έναν και μόνο τομέα δραστηριότητας, εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποδείξει ότι το αντίστοιχο σχέδιο συμβάλει στην ευόδωση μιας συνεπούς στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης και ότι, με γνώμονα το μέγεθος και τη φύση του σχεδίου, δεν θα προκύψει απαράδεκτη νόθευση του ανταγωνισμού». Η Ουγγαρία δεν παρείχε καμία σχετική αποδεικτική πληροφορία.

δεν ισχύουν στην προκειμένη περίπτωση. Επιπλέον, η Ουγγαρία δεν ισχυρίστηκε ότι η ενίσχυση μπορεί να συμβιβάσεται με αυτούς τους κανόνες.

- (106) Συνεπώς, η υπό εξέταση ενίσχυση θεωρείται ως ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση.

IX. ΕΥΛΟΓΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ, ΚΕΚΤΗΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

- (107) Παρότι η Επιτροπή δεν αμφισβητεί το επιχείρημα ότι η προβλεψιμότητα αποτελεί γενικά κίνητρο για επενδύσεις, πρέπει να σημειωθεί ότι, δεδομένου του υποχρεωτικού χαρακτήρα της επίβλεψης της κρατικής ενίσχυσης από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ, οι επιχειρήσεις στις οποίες χορηγείται ενίσχυση δεν δύνανται, καταρχήν, να έχουν εύλογες προσδοκίες ότι η ενίσχυση είναι νόμιμη εκτός αν έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τη διαδικασία περί κρατικών ενισχύσεων⁽⁴⁷⁾. Από αυτή την άποψη, κανείς δικαιούχος δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το επιχείρημα της καλής πίστης για να προστατεύσει κεκτημένα δικαιώματα και να αποφύγει την ανάκτηση⁽⁴⁸⁾.

- (108) Είναι αλήθεια ότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επανειλημμένα πως το δικαίωμα στήριξης στην αρχή της προστασίας των εύλογων προσδοκιών εκτείνεται σε κάθε πρόσωπο που βρίσκεται σε μια κατάσταση όπου μια αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης του έχει δημιουργήσει εύλογες προσδοκίες. Ωστόσο, το πρόσωπο δεν μπορεί να επικαλείται την παραβίαση αυτής της αρχής εκτός αν έχει λάβει ακριβείς διαβεβαιώσεις από τον διοικητικό φορέα⁽⁴⁹⁾. Στην προκειμένη περίπτωση, η MOL δεν έλαβε καμία διαβεβαίωση από κάποια αρχή της ΕΕ που να δημιουργεί εύλογες προσδοκίες.

- (109) Είναι επίσης αλήθεια ότι ένας δικαιούχος παράνομα καταβληθείσας ενίσχυσης δεν αποκλείεται να επικαλεσθεί εξαιρετικές περιστάσεις που του δημιούργησαν την εύλογη προσδοκία ότι η ενίσχυση ήταν νόμιμη και για το λόγο αυτό να αρνηθεί να επιστρέψει την ενίσχυση. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση δεν υφίστανται εξαιρετικές περιστάσεις. Αντίθετα, η τροπολογία του 2008 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων καταδεικνύει πως οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δεν δύνανται καταρχήν να προσδοκούν ότι δεν θα υπάρξουν αλλαγές στη νομοθεσία.

- (110) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το τέλος εκμετάλλευσης για τις περιοχές που ήδη χρησιμοποιούνται τροποποιήθηκε πρόσφατα δύο φορές, δηλαδή από τις 8 Ιανουαρίου 2008 και από τις 23 Ιανουαρίου 2009. Πρώτον, υπογραμμίζεται ότι η τροπολογία του 2008 του νόμου περί εκμετάλλευσης

ορυχείων/λατομείων σχεδιάστηκε με σκοπό να ισχύει για τις υπάρχουσες εξουσιοδοτήσεις εκμετάλλευσης. Αυτό υποδεικνύεται σαφώς από το γεγονός ότι η διατύπωση του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων του 2008 αφορά επίσης τους όρους των εξουσιοδοτήσεων που δόθηκαν πριν το 2008. Για τις εν λόγω εξουσιοδοτήσεις, τα τέλη αναπροσαρμόστηκαν μετά τη θέση σε ισχύ του νέου νόμου. Αυτό αποδεικνύει πως οι κάτοχοι των εξουσιοδοτήσεων δεν έχουν καμία εύλογη προσδοκία ή κεκτημένο δικαίωμα ότι το επίπεδο της επιβληθείσας οφειλής θα παραμείνει αμετάβλητο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της εξουσιοδότησής τους.

- (111) Σε αντίθεση με τις δηλώσεις της Ουγγαρίας και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών, η νομολογία της ΕΕ επιβεβαιώνει πως τα άτομα δεν μπορούν να προσδοκούν ότι δεν θα γίνονται αλλαγές στη νομοθεσία⁽⁵⁰⁾. Όμοια, ούτε η αρχή της ασφάλειας δικαίου αποκλείει τυχόν αλλαγές στη νομοθεσία.

- (112) Όσον αφορά το επιχείρημα περί διάκρισης, και αυτό πρέπει να απορριφθεί. Η αύξηση του τέλους δεν αποτελεί διάκριση αν ισχύει για όλους, ιδιαίτερα αν δεν υπάρχει διαφοροποίηση στο πλαίσιο του καθεστώτος, δηλαδή δεν γίνονται διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων που λειτουργούν υπό καθεστώς εξουσιοδότησης.

X. ΑΝΑΚΤΗΣΗ

- (113) Σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η Επιτροπή, όταν βεβαιώνει το ασυμβίβαστο μιας ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά, είναι αρμόδια να αποφασίσει αν το σχετικό κράτος μέλος υποχρεούται να καταργήσει ή να τροποποιήσει την ενίσχυση αυτή⁽⁵¹⁾. Επίσης, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση του κράτους να καταργήσει την ενίσχυση την οποία η Επιτροπή έχει θεωρήσει ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά σκοπό έχει την αποκατάσταση των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση⁽⁵²⁾. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται όταν ο δικαιούχος επιστρέφει την παράνομη ενίσχυση και με αυτόν τον τρόπο χάνει το πλεονέκτημα που είχε έναντι των ανταγωνιστών του και αποκαθίσταται η κατάσταση που επικρατούσε πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης⁽⁵³⁾.

- (114) Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999⁽⁵⁴⁾ ορίζει ότι: «Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο.»

⁽⁴⁷⁾ Υπόθεση C-5/89 *Επιτροπή κατά Γερμανίας* (Συλλογή 1990, σ. I-3437), σκέψη 14.

⁽⁴⁸⁾ Υπόθεση C-24/95 *Alcan Deutschland* (Συλλογή 1997 σ. I-1591), σκέψη 43.

⁽⁴⁹⁾ Υπόθεσης C-182/03 και C-217/03 *Βέλγιο και Forum 187 ASBL κατά Επιτροπής* (Συλλογή 2006, σ. I-5479), σκέψη 147.

⁽⁵⁰⁾ Υπόθεση C-17/03 *Vereniging voor Energie, Milieu en Water* (Συλλογή 2005, σ. I-4983), σκέψη 81.

⁽⁵¹⁾ Υπόθεση C-70/72 *Επιτροπή κατά Γερμανίας* (Συλλογή 1973, σ. 00813), σκέψη 13.

⁽⁵²⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92 *Ισπανία κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1994, σ. I-4103), σκέψη 75.

⁽⁵³⁾ Υπόθεση C-75/97 *Βέλγιο κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1999, σ. I-030671), σκέψεις 64-65.

⁽⁵⁴⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

- (115) Συνεπώς, δεδομένου ότι το μέτρο πρέπει να θεωρηθεί ως παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, πρέπει να ανακτηθεί προκειμένου να αποκατασταθεί η κατάσταση που επικρατούσε στην αγορά πριν τη χορήγησή της. Κατά συνέπεια, η ανάκτηση πρέπει να ισχύσει από την ημερομηνία κατά την οποία ο δικαιούχος απέκτησε το πλεονέκτημα, δηλαδή όταν η ενίσχυση κατέστη διαθέσιμη στον δικαιούχο, ο οποίος πρέπει να καταβάλει τόκο ανάκτησης μέχρις ότου ολοκληρωθεί η ανάκτηση.
- (116) Στην προκειμένη περίπτωση, το μέτρο πρέπει να θεωρείται ως ακολουθία ενεργειών του κράτους. Με τη συμφωνία παράτασης, η MOL προστατεύθηκε από μελλοντικές αυξήσεις του τέλους βάσει του νόμου. Το πλεονέκτημα της MOL υλοποιήθηκε όταν τέθηκε σε ισχύ η πρώτη τροπολογία του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, δηλαδή στις 8 Ιανουαρίου 2008. Από αυτή την ημερομηνία και έπειτα η MOL απαλλάχθηκε εκ των πραγμάτων από την επιβάρυνση των υψηλότερων τελών και συνεπώς ευνοήθηκε έναντι των ανταγωνιστών της.
- (117) Όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 61 έως 65, το ισχύον σύστημα αναφοράς είναι αυτό των άλλων επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην αγορά υπό καθεστώς εξουσιοδότησης. Συνεπώς, το πλεονέκτημα είναι η διαφορά μεταξύ του πραγματικού τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που κατέβαλε η MOL μετά την τροπολογία του νόμου για τις περιοχές εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούσε υπό καθεστώς εξουσιοδότησης και των τελών όπως θεσπίζονται στον νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων.
- (118) Όπως ήδη περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 85 παραπάνω, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα υπόλοιπα στοιχεία της καταβολής στη συμφωνία (το τέλος παράτασης και η εφάπαξ εισφορά) καταβλήθηκαν σε αντάλλαγμα για την παράταση και όχι για το δικαίωμα σε χαμηλότερα τέλη από αυτά που ίσχυαν για τους ανταγωνιστές της. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό του πλεονεκτήματος.
- (119) Επομένως, όπως φαίνεται στον πίνακα 5, η διαφορά ανέρχεται σε 28,4 δις HUF το 2008 και 1,9 δις HUF το 2009, δηλαδή συνολικά 30,3 δις HUF. Αυτό είναι το ποσό που θα έπρεπε να ανακτήσει η Ουγγαρία από τη MOL συν τον τόκο ανάκτησης. Η ανάκτηση θα πρέπει να ισχύσει και για τα ποσά του έτους 2010, για τα οποία δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα στοιχεία.
- (120) Η διαφορά μεγέθους των διαφυγόντων εσόδων μεταξύ των ετών 2008 και 2009 οφείλεται στο γεγονός ότι, με τη δεύτερη τροπολογία του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιανουαρίου 2009 (μετά την απόφαση της Επιτροπής να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας), αποκαταστάθηκε το νομικό καθεστώς που ίσχυε πριν την τροπολογία του 2008, τουλάχιστον εν μέρει, για ορισμένες περιοχές εκμετάλλευσης, δηλαδή για εκείνες που ξεκίνησαν να χρησιμοποιούνται την περίοδο 1998-2008.

XI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (121) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο υπέρ της MOL, δηλαδή ο συνδυασμός της συμφωνίας παράτασης και η τροπολογία του 2008 του νόμου περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων, συνιστά κρατική ενίσχυση η οποία είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (122) Δεδομένου ότι το μέτρο πρέπει να θεωρηθεί παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί από τη MOL προκειμένου να αποκατασταθεί η κατάσταση που επικρατούσε στην αγορά πριν τη χορήγησή της.
- (123) Το προς ανάκτηση ποσό ανέρχεται σε 28 444,7 εκατ. HUF για το 2008 και 1 942,1 εκατ. HUF για το 2009. Για το 2010, αναφορικά με ήδη καταβληθέντα τέλη εκμετάλλευσης, το προς ανάκτηση ποσό πρέπει να υπολογιστεί από την Ουγγαρία, όπως υπολογίστηκαν τα αντίστοιχα ποσά για το 2008 και το 2009, μέχρις ότου καταργηθεί το μέτρο,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Ο συνδυασμός του καθορισμένου τέλους εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων που ορίζεται στη συμφωνία παράτασης η οποία συνάφθηκε μεταξύ του ουγγρικού κράτους και της MOL Nyrt. στις 22 Δεκεμβρίου 2005, καθώς και οι μεταγενέστερες τροπολογίες του νόμου XLVIII του 1993 περί δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων συνιστά κρατική ενίσχυση προς τη MOL Nyrt. υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

2. Η κρατική ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, η οποία χορηγήθηκε παράνομα από την Ουγγαρία στη MOL Nyrt., κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 στη ΣΛΕΕ, είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

3. Η Ουγγαρία, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, καταργεί τη χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 2

1. Η Ουγγαρία ανακτά από τον δικαιούχο την προς ανάκτηση ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1.

Πίνακας 5

Άθροισμα πραγματικών και υποθετικών τελών εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων της MOL για την αντίστοιχη περίοδο

Καταβολή τελών εκμετάλλευσης	Πραγματική (*) (σύμφωνα με τη συμφωνία παράτασης) εκατ. HUF	Υποθετική (σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο περί εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων) εκατ. HUF	Διαφορά εκατ. HUF
2008	106 226,3	134 671,0	- 28 444,7
2009	67 099,7	69 041,8	- 1 942,1

(*) Υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά τελών εκμετάλλευσης που καθορίζονται στη συμφωνία παράτασης (δηλαδή 12,24 % για τις περιοχές που άρχισαν να χρησιμοποιούνται μετά την 1η Ιανουαρίου 1998 και $J\% \times c$ για τις περιοχές που άρχισαν να χρησιμοποιούνται πριν από την ημερομηνία αυτή).

Για λεπτομέρειες, βλέπε πίνακα 1.

Το ποσό αυτό δεν περιλαμβάνει τα υπόλοιπα στοιχεία στη συμφωνία παράτασης (εφάπαξ εισφορά που έγινε το 2005 και τέλος παράτασης, βλέπε αιτιολογική σκέψη 14).

2. Η συνολική κρατική ενίσχυση ανέρχεται σε 28 444,7 εκατ. HUF για το 2008 και 1 942,1 εκατ. HUF για το 2009. Για το 2010, το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να υπολογιστεί από την Ουγγαρία μέχρις ότου καταργηθεί το μέτρο.

3. Τα προς ανάκτηση ποσά φέρουν τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την πραγματική ανάκτησή τους.

4. Ο τόκος υπολογίζεται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 271/2008.

Άρθρο 3

1. Η ανάκτηση της ενίσχυσης που ορίζεται στο άρθρο 1 είναι άμεση και αποτελεσματική.

2. Η Ουγγαρία διασφαλίζει ότι η παρούσα απόφαση είναι εκτελεστέα εντός τεσσάρων μηνών από την κοινοποίησή της.

Άρθρο 4

1. Η Ουγγαρία διαβιβάζει στην Επιτροπή εντός δύο μηνών μετά την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το συνολικό ποσό (κύρια οφειλή και τόκοι) που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο της ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης για το έτος 2010·

β) ακριβή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν για τη συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση·

γ) συνοδευτικά έγγραφα που αποδεικνύουν ότι ο δικαιούχος διατάχθηκε να επιστρέψει την ενίσχυση.

2. Η Ουγγαρία ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των μέτρων που λαμβάνει για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, μέχρις ότου ανακτηθεί η ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1. Εφόσον ζητηθεί από την Επιτροπή, η Ουγγαρία παρέχει αμέσως όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή πρόκειται να λάβει για να συμμορφωθεί με την απόφαση αυτή. Επίσης, η Ουγγαρία παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα ποσά της ενίσχυσης και τους τόκους που έχουν ήδη επιστραφεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουνίου 2010.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος